

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

**2011/2012-CI TƏDRİS İLİNDƏ İLK PEŞƏ İXTİSAS
TƏHSİLİ MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ KADR HAZIRLIĞINA
GÖRƏ MÜRACİƏT EDƏNLƏRƏ DAİR**

H E S A B A T

BAKİ - 2011

**2011-2012-ci dərş ilində ilk peşə-ixtisas təhsili
müəssisələrinə müraciət edənlər barədə
MƏLUMAT**

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti tərəfindən 2011-2012-ci dərş ilində ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinə ümumilikdə **16895** nəfər qəbul planı müəyyən edilmişdir. Bundan 14190 nəfər dövlət vəsaiti hesabına, 2705 nəfər isə ödənişli əsaslarla müəyyən edilmişdir.

Ümumilikdə Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin tabeliyində hazırda 107 ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisəsi fəaliyyət göstərir. Bunlardan 46-sı peşə liseyi, 59-u peşə məktəbi və 2-si peşə tədris mərkəzidir. Peşə məktəblərindən 8-i cəzaçəkmə müəssisələrində yerləşmişdir.

2011-2012-ci ildə ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinə ümumilikdə 20818 nəfər müraciət etmişdir. Bunlardan 11228 nəfəri ümumi orta təhsil bazasından (53,9%), 8186 nəfəri tam orta təhsil bazasından (39,3%), 1182 nəfəri natamam orta təhsil bazasından (5.7%), 169 nəfər orta-ixtisas təhsil bazasından (0.8%) və 53 nəfəri ali təhsil bazasından (0.3%) qəbul olmuşdur.

Müraciət edənlərdən 13840 nəfəri oğlan, 6978 nəfəri qız olmuşdur. Bunlardan da 7497 nəfəri (36.0%) 14-16 yaş arasında, 7603 nəfəri (36,5%) 17-20 yaş arasında, 4367 nəfəri (21,0%) 21-30 yaş arasında və 1351 nəfəri isə (6,5%) 31 yaşdan yuxarı olmuşdur.

Qeyd edilməlidir ki, müraciət edənlərdən 17280 nəfəri ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinə ilk dəfə müraciət etmişlər. Bundan əlavə, müraciət edənlərdən 3150 nəfəri (15,1%) hərbi xidmətdən sonra, 1894 nəfəri (9,1%) ali və ya orta-ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul olunmadıqdan sonra, 1680 nəfəri (8,1%) əvvəllər iş təcrübəsi olanlar, 429 nəfəri isə (2.1%) hazırda işləyənlər olmuşdur.

Orta hesabla 2011-2012-ci ildə ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrində 1 yerə 1.245 nəfər sənəd vermişdir. Qeyd olunmalıdır ki, Bakı şəhərində fəaliyyət göstərən peşə liseylərində sənəd qəbulu səviyyəsi 1.3 nəfər, peşə məktəblərində isə 1.25 nəfər olmuşdur. Bakı şəhəri üzrə ümumi göstərici 1 yerə 1.29 nəfər olmuşdur. Regionlarda fəaliyyət göstərən peşə liseylərində sənəd qəbulu səviyyəsi 1 yerə 1.15 nəfər, peşə məktəblərində isə 1.28 nəfər olmuşdur. Ən yüksək nəticələr isə peşə tədris mərkəzlərində olmuşdur, belə ki, Qəbələ və İsmayilli rayonlarında fəaliyyət göstərən təhsil müəssisələrində 1 yerə 1.68 nəfər olmuşdur.

İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinə müraciət edənlər arasında həmçinin ümumtəhsil fənlərindən nəticələri də araşdırılmış və ayrı-ayrılıqda həm peşələrə görə, həmçinin təhsil müəssisələrinə görə təhlil aparılmışdır. Ümumilikdə ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinə müraciət edənlərin ümumtəhsil fənlərindən orta qiyməti 3.25 olmuşdur. Bakıda fəaliyyət göstərən peşə liseyləri üzrə qəbul olunanların ümumtəhsil fənlərindən orta qiyməti 3.26, peşə məktəbləri üzrə 3.30, Sumqayıt peşə liseyləri üzrə 3.25, Gəncə peşə liseyləri üzrə 3.36, Gəncə peşə məktəbləri üzrə 3.4, peşə tədris mərkəzləri üzrə isə 3.36 olmuşdur.

İLK PEŞƏ-İXTİSAS TƏHSİLİ MÜƏSSİSƏLƏRİNƏ MÜRACİƏT EDƏNLƏR BARƏDƏ HESABAT

Azərbaycan Respublikası Prezidenti cənab İlham Əliyevin 3 iyul 2007-ci il tarixli Sərəncamı ilə imzalanmış “Azərbaycan Respublikasında Texniki-peşə təhsilinin inkişafı üzrə Dövlət Proqramı (2007-2012-ci illər)”na əsasən peşə təhsili müəssisələrinin ictimai statusunun yüksəldilməsi və əhatə dairəsinin genişləndirilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

İnkişaf etmiş ölkələrin təcrübəsi göstərir ki, ilk peşə-ixtisas təhsili təhsil sisteminin tərkib hissəsi olmaqla yanaşı, ölkənin sosial və iqtisadi inkişafında da xüsusi rol oynayır. Almaniya, Cənubi Koreya, Yaponiya, Avstriya və s. kimi ölkələrdə icbari təhsildən sonra gənclərin əksəriyyəti məhz peşə təhsili müəssisələrinə üstünlük verərək əmək bazarına daha qısa müddət ərzində ixtisaslı işçi qüvvəsi kimi daxil olmaq imkanı əldə edirlər. Peşə təhsilinin ölkənin iqtisadi potensialının gücləndirilməsi ilə yanaşı, gənclərin pis vərdişlərdən uzaq durması və onların cəmiyyətə daha tez adaptasiya olmalarına köməklik göstərir. Bu isə peşə təhsilinin ictimai statusunun yüksək olmasına və onun əhatə dairəsinin genişlənməsinə şərait yaradır.

Təəssüflə qeyd olunmalıdır ki, 70-80-ci illərdə 180-ə yaxın peşə təhsili müəssisəsinin fəaliyyət göstərdiyi və həmin müəssisələrdə 100 mindən artıq gəncin təhsil aldığı peşə təhsili müəssisələrinin şəbəkəsi 80-ci illərin sonlarından başlayaraq tədricən dağılmağa, bu təhsil pilləsinin isə ümumiyyətlə ictimai statusunun aşağı düşməsi ilə xarakterizə olunmağa başladı. Hətta bir zaman bu müəssisələrin tamamilə fəaliyyətinin dayandırılması və dövlət tərəfindən maliyyə ayırmalarının dayandırılması fikirləri səslənirdi.

2007-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin imzaladığı Sərəncama əsasən qəbul edilmiş dövlət proqramı bu sahənin əhəmiyyətini bir daha ictimaiyyətin diqqətinə çatdırmaqla yanaşı, bu tip təhsil müəssisələrinin fəaliyyətinin genişləndirilməsi üçün şərait yaratdı. Dövlət proqramında ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi, şəbəkəsinin rasionallaşdırılması ilə yanaşı, ictimai statusu çox aşağı düşmüş bu təhsil pilləsinin yenidən yüksəldilməsi ilə əlaqədar olaraq tədbirlər nəzərdə tutulmuşdur. Peşə təhsilinin ictimai statusunun yüksəldilməsi bu təhsil pilləsinə müraciət edənlərin sayının artmasına, təhsil şəraitinin yaxşılaşdırılmasına və əmək bazarının tələbatına uyğun kadrların hazırlanmasına şərait yaratmalı idi.

Dövlət proqramının qəbul edilməsi nəticəsində 10-a yaxın peşə təhsili müəssisəsinin əsaslı təmir edilməsi, onların maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi, məzmunun təkmilləşdirilməsi və eləcə də işəgötürən təşkilatlarla səmərəli əməkdaşlıq əlaqələrinin genişləndirilməsi bu sahəyə ictimaiyyətin diqqətinin artmasına səbəb oldu. Bundan əlavə, ümumtəhsil sahəsində həyata keçirilən islahat da ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinə müraciət edənlərin sayının artmasında mühüm rol oynadı.

İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinə olan tələbatın araşdırılması, müraciət edənlər haqqında məlumatların toplanması növbəti illərdə peşə hazırlığı həyata keçiriləcək ixtisaslar üzrə proqnozun formalaşmasına köməklik göstərir.

Hesabat həmçinin ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin peşə yönümü işinin təşkili vəziyyətinin öyrənilməsinə, bu istiqamətdə mövcud problemlərin araşdırılmasına da imkan yaradır. Peşə yönümü işinin səmərəli təşkili müraciət edənlərin sayına təsir etməklə yanaşı, peşə təhsili haqqında cəmiyyətdə müəyyən bir fikrin formalaşmasına da imkan yaradır. Bu baxımdan peşə təhsilinin müsbət imicinin formalaşmasında peşə yönümü işinin səmərəli təşkil edilməsi mühüm rol oynayır. Peşə yönümü işin səmərəli təşkil edilməsi valideyn və şagirdlərin alternativ təhsil xidmətindən vaxtında məlumatlanmasına imkan verməli, onların potensial imkanlarının düzgün qiymətləndirilməsi üçün şərait yaratmalıdır.

Hesabatın tərtib edilməsində əsas məqsədlərdən biri də real tələbatı öyrənməklə ictimaiyyətin peşə təhsili haqqında mövcud olan baxışının dəyişməsinə köməklik göstərmək, həmçinin müvafiq dövlət və qeyri-dövlət qurumlarını bu istiqamətdə birgə tədbirlərin həyata keçirilməsi üçün səfərbər etməkdir. Müraciət edənlərin yaş və təhsil səviyyəsinə görə bölgüsünün aparılması bu istiqamətdə gələcək inkişaf strategiyasının formalaşmasına da yardım edir.

Tərtib edilmiş hesabatın daha bir məqsədi isə ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin gələcək fəaliyyətlərini düzgün qiymətləndirməyə, təhsil müəssisəsinin cəlb ediciliyinin artırılması üçün əlavə tədbirlərin həyata keçirilməsinə, həmçinin, mövcud çatışmayan cəhətlərin aradan qaldırılması üçün planlı şəkildə tədbirlərin görülməsinə təşviqləndirməkdir. Nəzərə alınmalıdır ki, bu hesabat həmçinin gələcəkdə peşə təhsili müəssisələrinin qəbul planının müəyyənləşdirilməsində də mühüm rol oynayacaqdır.

1. İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinə müraciət edənlərin yaş və təhsil səviyyəsinə görə bölgüsü.

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin tabeliyində hazırda 107 peşə təhsili müəssisəsi fəaliyyət göstərir. Bunlardan 46-sı peşə liseyi, 49-u peşə məktəbi və 2-si peşə tədris mərkəzləridir. İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrindən 3-ü Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisində fəaliyyət göstərir. Həmçinin, peşə məktəblərindən 8-i cəzaçəkmə müəssisələrinin ərazisində yerləşmişdir.

Hesabatda Naxçıvan Muxtar Respublikası və cəzaçəkmə müəssisələrinin tərkibində fəaliyyət göstərən təhsil müəssisələrinə qəbul olmuş şəxslərin sadəcə sayı barədə məlumat daxil edilmişdir. Həmçinin 11 nömrəli Bakı peşə liseyinə bu il qəbul planı verilmədiyindən, o müəssisədə təhsil sənədlərinin qəbulu aparılmamışdır. Bundan əlavə Quba xüsusi peşə məktəbi üzrə yalnız müvafiq dövlət qurumlarının göndərişi əsasında qəbul aparıldığından və plan müəyyənləşmədiyindən, bu müəssisə haqqında məlumatlar hesabatda daxil edilməmişdir.

2011-2012-ci dərs ilində ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinə ümumilikdə 16895 nəfər, o cümlədən, dövlət vəsaiti hesabına 14190 nəfər, ödənişli əsaslarla isə 2705 nəfər plan təsdiq edilmişdir.

Mövcud qaydalara əsasən ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul müəssisələr tərəfindən aparılır. Bu məqsədlə təhsil müəssisəsi qəbul prosesindən bir neçə ay öncə peşə yönümü işini təşkil etməli, müxtəlif kütləvi informasiya vasitələrində elanlar verərək ictimaiyyəti məlumatlandırmalıdır. Bundan əlavə, işəgötürən təşkilatlarla əlaqələr yaradılaraq ödənişli və ya dövlət vəsaiti hesabına kadr hazırlığına dair sifarişlər əldə etməlidir.

2011-ci ildə ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin verdiyi məlumata əsasən müəyyən edilmiş plan müqabilində müraciət edənlərin ümumi sayı 20818 nəfər olmuşdur. Bunlardan 13840 nəfəri oğlan, 6978 nəfəri isə qızıdır (cədvəl 1).

Peşə təhsili müəssisələrində qızlara nisbətən oğlanların sayının çox olmasının əsas səbəbləri tədris edilən peşələrin xüsusiyyəti və tələbatla əlaqədardır. Belə ki, mövcud problem bir sıra digər ölkələrdə də araşdırılmış və müəyyən maraqlı nəticələr əldə edilmişdir. Belə ki, müəyyən edilmişdir ki, oğlanlara nisbətən qızların əmək fəaliyyətinə daha gec başlaması, qızların daha çox oxumaq həvəsinin mövcud olması, bir sıra, xüsusən şərq ölkələrində milli mentalitetlə əlaqədar olaraq fiziki işə daha çox oğlanların istiqamətləndirilməsi bu qeyri-mütənasibliyin yaranmasına səbəb olur.

Lakin bununla yanaşı təhlil göstərir ki, bir sıra peşə təhsili müəssisələrində həm planlaşdırma və həmçinin peşə yönümü işinin düzgün təşkil edilməməsi də bu istiqamətdə müəyyən problemlərin yaranmasına səbəb olur.

Belə ki, əldə olunmuş informasiya nəticəsində məlum olmuşdur ki, bir sıra müəssisələrdə müəyyən səbəblər üzündən gender bərabərliyi pozulmuşdur. Məsələn, 2010-2011-ci tədris ilində 10 nömrəli peşə məktəbinə yalnız qızlar, Azərbaycan Dövlət Dəmir Yolu Liseyi, Daşkəsən və Ağdam peşə məktəblərinə isə yalnız oğlanlar qəbul edilmişdir. Bununla əlaqədar qeyd olunmalıdır ki, bu bölgünün yaranmasının bir sıra obyektiv səbəbləri də mövcuddur. Belə ki, bir sıra

hallarda peşənin spesifikliyi ilə əlaqədar olaraq, yalnız bir cinsin nümayəndələri müraciət etməli olurlar. Məsələn, Dövlət Dəmir Yol Liseyində tədris edilən ixtisasların spesifikliyi bu təhsil müəssisəsini qızlar üçün elə də cəlbədar etmir. Bu baxımdan belə ixtisaslaşmış müəssisələrdə yalnız oğlanların oxumasını normal hesab etmək olar. Lakin, Daşkəsən və 1 nömrəli Ağdam peşə məktəblərində qızların təhsil alması üçün əlavə tədbirlərin həyata keçirilməsinə ehtiyac vardır. Bu müəssisələrdə qızların peşə təliminə cəlb edilməməsinin əsas səbəbi ondan ibarətdir ki, qızlar üçün spesifik olan peşələr üzrə müvafiq maddi-texniki baza yoxdur. Bu baxımdan növbəti illərdə problemin aradan qaldırılması müvafiq tədbirlər həyata keçirilməlidir.

İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinə müraciət edənlərin cinsinə görə bölgüsü

Cədvəl 1.

№	İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisəsinin adı	Müraciət edənlər			№	İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisəsinin adı	Müraciət edənlər		
		Cəmi sayı	Cinsi				Cəmi sayı	Cinsi	
			Oğlan	Qız				Oğlan	Qız
	Bakı şəhəri üzrə Peşə Liseyləri					Naxçıvan MR üzrə			
1	1 №-li Bakı PL	193	151	42	1	Şərur PL	132	93	39
2	2 №-li Bakı PL	199	156	43	2	Ordubad PM	135	71	64
3	3 №-li Bakı PL	279	133	146	3	Culfa PM	95	37	58
4	4 №-li Bakı PL	184	81	103		Cəmi-Naxçıvan	362	201	161
5	5 №-li Bakı PL	170	103	67					
						Gəncə şəhəri üzrə Peşə Liseyləri			
6	6 №-li Bakı PL	412	389	23		Gəncə 1 №-li PL	246	177	69
7	7 №-li Bakı PL	220	170	50	1	Gəncə 2 №-li PL	173	147	26
8	8 №-li Bakı PL	256	178	78	2	Gəncə 3 №-li PL	219	100	119
9	9 №-li Bakı PL	110	100	10	3	Cəmi-GPL	638	424	214
10	11 №-li Bakı PL								
11	12 №-li Bakı PL	638	440	198					
						Gəncə şəhəri üzrə Peşə Məktəbləri			
12	13 №-li Bakı PL	257	181	76		Gəncə 1 №-li PM	139	65	74
13	14 №-li Bakı PL	230	122	108	1	Gəncə 2 №-li PM	100	13	87
14	15 №-li Bakı PL	170	66	104	2	Gəncə 3 №-li PM	111	41	70
15	16 №-li Bakı PL	255	189	66	3	Cəmi-GPM	350	119	231
16	17 №-li Bakı PL	304	180	124					
17	18 №-li Bakı PL	814	421	393					
						Sumqayıt şəhəri üzrə Peşə Liseyləri			
18	Az.Döv.Dəmir yolu liseyi	323	323	0		Sumqayıt 1 №-li PL	162	108	54
	Cəmi-BPL	5014	3383	1631	1	Sumqayıt 3 №-li PL	215	131	84
					2				
	Bakı şəhəri üzrə Peşə Məktəbləri				3	Sumqayıt 10 №-li PL	387	326	61
1	1 №-li Bakı PM	175	106	69		Cəmi-SPL	764	565	199
2	2 №-li Bakı PM	126	98	28					
						Rayonlar üzrə Peşə Liseyləri			
3	3 №-li Bakı PM	230	87	143		Salyan PL	161	131	30
4	5 №-li Bakı PM	283	152	131	1	Xaçmaz PL	187	126	61
5	6 №-li Bakı PM	152	143	9	2	Abşeron Binə PL	253	223	30
6	7 №-li Bakı PM	117	63	54	3				

7	10№-li Bakı PM	160		160	4	Abşeron Ceyranbatan PL	180	171	9
8	12№-li Bakı PM	146	31	115	5	Quba PL	179	157	22
9	13№-li Bakı PM	330	148	182	6	Bərdə PL	173	122	51
10	14№-li Bakı PM	206	136	70	7	Göyçay PL	271	193	78
	Cəmi-BPM	1925	964	961	8	Şəmkir PL	182	90	92
	Yekun Bakı şəhəri üzrə	6939	4346	2592	9	Cəlilabad PL	285	281	4
					10	Saathlı PL	108	88	20
	Rayonlar üzrə Peşə Məktəbləri				11	Lənkəran PL	168	136	32
1	Cəlilabad PM	121	110	11	12	Kürdəmir PL	100	92	8
2	Xızı PM	117	59	58	13	Qazax PL	182	102	80
3	Siyəzən PM	131	80	51	14	Şamaxı PL	135	106	29
4	Mingəçevir PM	248	146	102	15	Zərdab PL	134	115	19
5	Ağdam 50№-li PM	156	96	60	16	Biləsuvar PL	216	162	54
6	Şəki 1 №-li PM	182	93	89	17	Şirvan PL	351	196	155
7	Şəki 2 №-li PM	245	184	61	18	Tovuz PL	195	119	76
8	Lerik PM	192	115	77	19	Qax PL	162	104	58
9	Daşkəsən PM	110	110		20	Gədəbəy PL	211	133	78
10	Tərtər PM	247	161	86	21	Sabirabad PL	123	100	23
11	Göygöl PM	150	88	62		Cəmi-RPL	3956	2947	100
12	Goranboy PM	240	142	98					
13	Şabran PM	148	113	35		Peşə Tədris Mərkəzləri üzrə			
14	İmişli PM	180	84	96	1	Qəbələ PTM	245	225	20
15	Ağdam PM	130	130		2	İsmayılı PTM	293	183	110
16	Ağdaş PM	239	129	110		Cəmi PTM	538	408	130
17	Masallı PM	212	147	65					
						Cəzaçəkmə müəssisələrində yerləşən peşə məktəbləri üzrə			
18	Balakən 1№-li PM	155	84	71					
19	Balakən 2№-li PM	113	55	58	1	16№-li Bakı PM	210	210	
20	Qəbələ PM	164	126	38	2	17№-li Bakı PM	120	120	
21	Oğuz PM	190	141	49	3	18№-li Bakı PM	165	60	105
22	Neftçala PM	132	81	51	4	19№-li Bakı PM	135	135	
23	Yevlax PM	140	57	83	5	20№-li Bakı PM	105	105	
24	Ağstafa PM	133	35	98	6	21№-li Bakı PM	105	105	
25	Zaqatala PM	229	122	107	7	22№-li Bakı PM	90	90	
26	Naftalan PM	135	91	44	8	Salyan PM	135	135	
27	Beyləqan PM	553	260	293		Cəmi-CMPM	1065	960	105
28	Yardımlı PM	135	123	12					
29	Ağcabədi PM	213	139	75					
30	Laçın PM	189	116	73					
31	Xaçmaz PM	151	116	35					
32	Füzuli 2№-li PM	86	57	29					
33	Kəlbəcər PM	173	112	61					
34	Füzuli 1 PM	158	84	74					
35	Cəbrayıl PM	108	83	25					
	Cəmi-RPM	6206	3869	2337					

2011-2012-ci dərslər ilində ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinə müxtəlif yaş qruplarından olan vətəndaşlar müraciət edərək peşə təhsili almaq imkanı əldə etmişlər. Qeyd edilməlidir ki, ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul üçün yaş məhdudiyyəti qoyulmamışdır.

İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinə müraciət edənlərin yaş səviyyəsinə görə bölgüsü aşağıdakı kimi olmuşdur:

14-16 yaş	17-20 yaş	21-30 yaş	31 yaşdan yuxarı
7497	7603	4367	1351

İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinə müraciət edənlərin əksəriyyətinin 14-20 yaş arasında təşkil etməsinə baxmayaraq, əvvəlki illərə nisbətən son zamanlar yuxarı yaş qrupundan olan vətəndaşların da müraciətləri artmaqdadır. Əgər inkişaf etmiş ölkələrin peşə təhsili sisteminin strukturuna diqqət yetirsək, onda bu tip təhsil müəssisələrinin daha geniş auditoriyaya xidmət etdiyini müşahidə edə bilərik. Çünki, peşə təhsili müəssisələri yalnız ilkin peşə hazırlığı fəaliyyəti ilə məşğul olmur, həmçinin yaşlıların təhsilinə də fəal qoşulduğunu görə bilərik. Bu ölkələrdə peşə təhsili müəssisələri ilkin hazırlıq, yenidən hazırlıq, ixtisasartırma və ömür boyu təhsil konsepsiyalarına uyğun olaraq öz fəaliyyətlərini təşkil edirlər.

İlk peşə-ixtisas təhsilli işçilərə artan tələbatın müəyyən obyektiv səbəbləri də müşahidə edilməkdədir. Belə ki, əvvəlki illərə nisbətən son zamanlar işəgötürən təşkilatlar bu prosesə daha çox diqqət yetirməyə başlayırlar. Əgər əvvəllər işəgötürənlər hətta sadə əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün ali təhsilli işçiləri cəlb edirdilərsə, son zamanlar bu istiqamətdə artıq müəyyən dəyişikliklər baş verməkdədir. Birincisi, ali təhsilli mütəxəssislər aldıkları bilik, bacarıq və ən əsası təhsil sənədinə əsasən daha çox iddialı olduqlarından, onların **“haqlı artan tələbatlarını”** uzun müddət ödəmək olmur. Bundan əlavə, həmin işçilər öz ixtisaslarına uyğun daha perspektivli iş tapdıqları təqdirdə iş yerini tez tərk edirlər. Bu isə davamlılığı təmin etmir. Bundan əlavə, artıq bir sıra işəgötürən təşkilatlar “ənənəvi” kadr hazırlığı sistemindən daha sistemli və davamlı kadr hazırlığı sistemində keçməyə üstünlük verirlər. Misal üçün, “KÜR”, “Büllür”, “Bakı Tikiş Evi” və s. işəgötürən təşkilatlar peşə təhsili müəssisələri ilə əməkdaşlığı genişləndirərək müəssisələrinə davamlı kadr axınını təmin edə bilirlər. Bu baxımdan ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin kadr təminatı probleminin həllində rolu artmaqdadır, lakin hələ də arzu edilən səviyyədə deyildir.

21-30 və 31 yaşdan yuxarı olan vətəndaşlar ən çox aşağıdakı ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinə müraciət etmişlər

Nö	İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisəsinin adı	21-30 yaş	Nö	İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisəsinin adı	31 yaşdan yuxarı
1	<i>Beyləqan PM</i>	<i>174</i>	1	<i>Goranboy PM</i>	<i>77</i>
2	<i>Oğuz PM</i>	<i>120</i>	2	<i>Lerik PM</i>	<i>47</i>
3	<i>Ağdaş PM</i>	<i>111</i>	3	<i>Şirvan PL</i>	<i>44</i>
4	<i>Füzuli 116 Nö-li PM</i>	<i>109</i>	4	<i>Şəki 2 Nö-li PM</i>	<i>35</i>
5	<i>Şəki 2 Nö-li PM</i>	<i>106</i>	5	<i>Beyləqan PM</i>	<i>35</i>
6	<i>Tərtər PM</i>	<i>98</i>	6	<i>17 Nö-li Bakı PL</i>	<i>27</i>
7	<i>18 Nö-li Bakı PL</i>	<i>95</i>	7	<i>İsmayilli PTM</i>	<i>24</i>
8	<i>Goranboy PM</i>	<i>95</i>	8	<i>Abşeron Binə PL</i>	<i>22</i>
9	<i>Ağdam PM</i>	<i>94</i>	9	<i>Masallı PM</i>	<i>21</i>

<i>10</i>	<i>Laçın 127 №-li PM</i>	<i>93</i>	<i>10</i>	<i>Füzuli 116 №-li PM</i>	<i>21</i>

Cədvəldən də göründüyü kimi, xüsusən regionlarda 21-30 və 31 yaşdan yuxarı olan vətəndaşların peşə təliminə müraciət etməsi halları artmaqdadır. Lakin nəzərə alsaq ki, bu yaş kateqoriyasından olan vətəndaşların yalnız ən yaxşı halda 80%-ni peşə təhsilinə cəlb etmək olur. Belə olduğu təqdirdə təlimə cəlb edilməyən vətəndaşlar üçün xüsusi proqramlar işlənib hazırlanmalı və tətbiq edilməlidir. Nəzərə almalıyıq ki, bu yaş kateqoriyasından peşə təliminə cəlb edilənlərin əksəriyyəti ödənişli qruplara qəbul olunurlar və bir sıra hallarda maddi vəziyyəti stabil olmayan vətəndaşlar təlimdən kənar qalırlar. Bununla əlaqədar olaraq bu kateqoriyadan olan insanlar üçün xüsusi proqramların işlənib hazırlanması və həyata keçirilməsini məqsədmüvafiq hesab edirik. Bir sıra inkişaf etmiş ölkələrin təcrübəsi göstərir ki, qeyri-məşğul vətəndaşların yenidən peşə təliminə cəlb edilməsi və onların tələbatına uyğun olaraq ixtisasa yiyələnməsi üçün sərf edilən vəsait uzun müddət işsizliyə görə müavinət verməkdən daha məqsədmüvafiq hesab edilir. Belə siyasətin aparılmasında həm iqtisadi, həm də sosial məqsədlər vardır. Aparılan tədqiqatlar göstərir ki, qanun pozuntularına yol verən şəxslərin əksəriyyəti qeyri-məşğul və yaxud dövlətin marağından nisbətən kənar qalan şəxslərdir. Bundan əlavə, hesablamalara görə onların peşə təliminə sərf edilən vəsait reabilitasiyaya sərf ediləcək vəsaitdən daha azdır. Bu baxımdan vaxtında dövlətin bu kateqoriyadan olan insanların problemlərinə həssas yanaşması bir çox iqtisadi və sosial problemlərin yaranmasının qarşısını ala bilər.

Bu yaş kateqoriyasından olan vətəndaşların peşə təliminə cəlb edilməsində peşə təhsili müəssisələrinin üzərinə də böyük iş düşür. Belə ki, peşə təhsili müəssisələri bu kateqoriyadan olan vətəndaşların tələbatına uyğun olaraq proqramlar tərtib etməli, işgötürən təşkilatlarla səmərəli əməkdaşlıq əlaqələrinin yaradılmasına çalışmalıdırlar. Xüsusən maddi-texniki bazası və mühəndis-pedaqoji heyəti ixtisaslı kadr hazırlığı üçün əlverişli olan peşə təhsili müəssisələri bu yaş kateqoriyasından olan vətəndaşları peşə təliminə cəlb etməkdə fəal olmalıdırlar. Bu mənada 6, 12, 18 nömrəli Bakı peşə liseyləri, Şirvan peşə liseyi, İsmayilli peşə tədris mərkəzi müəssisələrinin fəaliyyətini qeyd etmək olar.

İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinə müraciət edənlərin yaş bölgüsü

Cədvəl 2.

№	İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisəsinin adı	Müraciət edənlər				№	İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisəsinin adı	Müraciət edənlər			
		14-16 yaş	17-20 yaş	21-30 yaş	31 yaşdan yuxarı			14-16 yaş	17-20 yaş	21-30 yaş	31 yaşdan
	Bakı şəhəri üzrə Peşə Liseyləri						Naxçıvan MR üzrə				
1	1 №-li Bakı PL	98	78	12	5	1	Şərur PL	39	72	21	
2	2 №-li Bakı PL	64	104	29	2	2	Ordubad PM	56	51	28	
3	3 №-li Bakı PL	135	104	40		3	Culfa PM	2	72	21	
4	4 №-li Bakı PL	86	89	9			Cəmi-Naxçıvan	97	195	70	0
5	5 №-li Bakı PL	101	51	15	3						
							Gəncə şəhəri üzrə Peşə Liseyləri				
6	6 №-li Bakı PL	288	77	47			Gəncə 1 №-li PL	157	61	28	
7	7 №-li Bakı PL	50	163	7		1	Gəncə 2 №-li PL	80	70	23	
8	8 №-li Bakı PL	138	93	22	3	2	Gəncə 3 №-li PL	95	79	45	
9	9 №-li Bakı PL	78	25	7		3	Cəmi-GPL	332	210	96	0
10	11 №-li Bakı PL										
11	12 №-li Bakı PL	374	200	55	9						
							Gəncə şəhəri üzrə Peşə Məktəbləri				
12	13 №-li Bakı PL	143	73	24	17		Gəncə 1 №-li PM	107	20	12	
13	14 №-li Bakı PL	124	97	8	1	1	Gəncə 2 №-li PM	1	67	32	
14	15 №-li Bakı PL	70	71	26	3	2	Gəncə 3 №-li PM	35	49	26	1
15	16 №-li Bakı PL	157	65	29	4	3	Cəmi-GPM	143	136	70	1
16	17 №-li Bakı PL	136	118	23	27						
17	18 №-li Bakı PL	337	369	95	13						
							Sumqayıt şəhəri üzrə Peşə Liseyləri				
18	Az.Döv.Dəmir yolu liseyi	191	67	65			Sumqayıt 1 №-li PL	106	42	12	2
	Cəmi-BPL	2570	1844	513	87	1	Sumqayıt 3 №-li PL	155	49	11	
						2					
	Bakı şəhəri üzrə Peşə Məktəbləri					3	Sumqayıt 10 №-li PL	235	122	30	
1	1 №-li Bakı PM	110	49	16			Cəmi-SPL	496	213	53	2
2	2 №-li Bakı PM	93	17	16							
							Rayonlar üzrə Peşə Liseyləri				
3	3 №-li Bakı PM	55	128	47			Salyan PL	132	24	5	
4	5 №-li Bakı PM	58	209	16		1	Xaçmaz PL	59	62	53	13
5	6 №-li Bakı PM	102	42	8		2	Abşeron Binə PL	136	68	27	22
6	7 №-li Bakı PM	67	43	5	2	3	Abşeron Ceyranbatan PL	131	41	8	
7	10 №-li Bakı PM	56	85	16	3	4	Quba PL	139	24	16	
8	12 №-li Bakı PM	29	74	43		5	Bərdə PL	84	55	34	
9	13 №-li Bakı PM	185	104	38	3	6	Göyçay PL	102	130	33	6
10	14 №-li Bakı PM	62	83	56	5	7	Şəmkir PL	91	75	16	
	Cəmi-BPM	817	834	261	13	8	Cəlilabad PL	178	53	54	
						9	Saathı PL	44	44	20	
						10					
	Rayonlar üzrə Peşə Məktəbləri					11	Lənkəran PL	93	66	9	

1	Cəlilabad PM	49	46	23	3	12	Kürdəmir PL	59	17	21	3
2	Xızı PM	9	38	66	4	13	Qazax PL	90	70	22	
3	Siyəzən PM	29	79	18	5	14	Şamaxı PL	79	46	8	2
4	Mingəçevir PM	49	142	55	2	15	Zərdab PL	78	42	14	
5	Ağdam 50№-li PM	14	62	70	10	16	Biləsuvar PL	56	75	65	20
6	Şəki 1 №-li PM	32	97	52	1	17	Şirvan PL	95	161	51	44
7	Şəki 2 №-li PM	23	81	106	35	18	Tovuz PL	89	91	15	
8	Lerik PM	15	54	76	47	19	Qax PL	62	65	35	
9	Daşkəsən PM	3	30	74	3	20	Gədəbəy PL	106	92	10	3
10	Tərtər PM	65	84	98		21	Sabirabad PL	78	34	10	1
11	Göygöl PM	29	85	36			Cəmi-RPL	1981	1335	526	114
12	Goranboy PM		68	95	77						
							Peşə Tədris Mərkəzləri üzrə				
13	Şabran PM	61	65	22			Qəbələ PTM	89	94	57	5
14	İmişli PM	18	84	78		1	İsmayılı PTM	104	118	47	24
15	Ağdam PM	15	19	94	2	2	Cəmi PTM	193	212	104	29
16	Ağdaş PM	25	95	111	8						
17	Masallı PM	54	89	48	21						
							Cəzaçəkmə müəssisələrində yerləşən peşə məktəbləri üzrə				
18	Balakən 1№-li PM	22	81	51	1		16№-li Bakı PM				210
19	Balakən 2№-li PM	24	45	39	5	1	17№-li Bakı PM			3	117
20	Qəbələ PM	22	54	81	7	2	18№-li Bakı PM	5	10	45	102
21	Oğuz PM	18	41	120	11	3	19№-li Bakı PM			32	102
22	Neftçala PM	38	64	29	1	4	20№-li Bakı PM		1	57	47
23	Yevlax PM		85	55		5	21№-li Bakı PM		3	48	54
24	Ağstafa PM		91	42		6	22№-li Bakı PM		9	49	32
25	Zaqatala PM	32	132	54	11	7	Salyan PM		10	63	62
26	Naftalan PM	29	56	44	6	8	Cəmi	5	33	297	730
27	Beyləqan PM	50	294	174	35						
28	Yardımlı PM	60	39	33	3						
29	Ağcabədi PM	35	88	77	14						
30	Laçın PM	19	64	93	13						
31	Xaçmaz PM	16	59	69	7						
32	Füzuli 2№-li PM		33	45	8						
33	Kəlbəcər PM	-	71	89	13						
34	Füzuli 1№-li PM		28	109	21						
35	Cəbrayıl PM	8	48	51	1						
	Cəmi – PM	863	2591	2377	375						

2011-2012-ci dərs ilində ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinə müraciət edənlər təhsil səviyyəsinə görə fərqli qruplara bölünüblər. Belə ki, müraciət edənlərin əksəriyyəti əsasən ümumi orta və tam orta təhsil bazasından olmasına baxmayaraq, orta-ixtisas və ali təhsilli vətəndaşların da ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinə müraciətləri artmaqdadır.

Müraciət edənlərdən 11228 nəfəri ümumi orta, 8186 nəfəri tam orta, 1182 nəfəri natamam orta, 169 nəfəri orta-ixtisas və 53 nəfəri isə ali təhsil bazasından olmuşlar. Bunlardan 17280 nəfəri ilk dəfə olaraq peşə təhsili müəssisələrinə müraciət etmişlər. Həmçinin müraciət edənlərin 3150 nəfəri hərbi xidməti başa vurmuş, 1894 nəfəri ali və ya orta-ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul ola bilməyən, 1680 nəfəri əvvəllər iş təcrübəsi olanlar və 429 nəfəri isə hazırda işi olanlardır.

Təhsil səviyyəsinə görə müraciət edənlər barədə məlumat

Cədvəl 3.

№	İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisəsinin adı	Müraciət edənlər					№	İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisəsinin adı	Müraciət edənlər					
		Ümumi orta	Tam orta	Natamam orta	Orta-ixisas	Ali			Ümumi orta	Tam orta	Natamam orta	Orta-ixisas	Ali	
	Bakı şəhəri üzrə Peşə Liseyləri							Naxçıvan MR üzrə						
1	1 №-li Bakı PL	138	53			2	1	Şərur PL	34	98				
2	2 №-li Bakı PL	162	35			2	2	Ordubad PM	58	69	8			
3	3 №-li Bakı PL	154	115	10			3	Culfa PM		95				
4	4 №-li Bakı PL	140	43	1				Cəmi-Naxçıvan	92	262	8	0	0	
5	5 №-li Bakı PL	143	23		3	1								
								Gəncə şəhəri üzrə Peşə Liseyləri						
6	6 №-li Bakı PL	346	66											
7	7 №-li Bakı PL	156	58	6			1	1 №-li Gəncə PL	167	70	4	5		
8	8 №-li Bakı PL	248	8				2	2 №-li Gəncə PL	142	29	2			
9	9 №-li Bakı PL	38	38		34		3	3 №-li Gəncə PL	115	104				
10	11 №-li Bakı PL							Cəmi-GPL	424	203	6	5	0	
11	12 №-li Bakı PL	410	223		4	1								
								Gəncə şəhəri üzrə Peşə Məktəbləri						
12	13 №-li Bakı PL	191	52	8	6									
13	14 №-li Bakı PL	190	38		2		1	1 №-li Gəncə PM	106	33				
14	15 №-li Bakı PL	112	55		3		2	2 №-li Gəncə PM	60	40				
15	16 №-li Bakı PL	244	11				3	3 №-li Gəncə PM	56	53	2			
16	17 №-li Bakı PL	146	141	4	7	6		Cəmi-GPM	222	126	2	0	0	
17	18 №-li Bakı PL	614	198		1	1								
								Sumqayıt şəhəri üzrə Peşə Liseyləri						
18	Az.Döv.Dəmir yolu liseyi	221	98		4									
	Cəmi-BPL	3653	1255	29	64	13	1	1 №-li Sumqayıt PL	106	54		2		
							2	3 №-li Sumqayıt PL		40	175			
	Bakı şəhəri üzrə Peşə Məktəbləri						3	10 №-li Sumqayıt PL	293	94				
1	1 №-li Bakı PM	128	37	10				Cəmi-SPL	399	188	175	2	0	
2	2 №-li Bakı PM	105	19	2										
3	3 №-li Bakı PM	124	106					Rayonlar üzrə Peşə Liseyləri						
4	5 №-li Bakı PM	198	85				1	Salyan PL	152	9				
5	6 №-li Bakı PM	107	36	7	2	-	2	Xaçmaz PL		124	58	3	2	
6	7 №-li Bakı PM	93	24				3	Abşeron Binə PL	225	6		22		
7	10 №-li Bakı PM	116	38	4	2		4	Abşeron Ceyranbatan PL	169	11				

8	12№-li Bakı PM	80	59	3	3	1	5	Quba PL	156	23			
9	13№-li Bakı PM	278	52				6	Bərdə PL	100	73			
10	14№-li Bakı PM	136	70				7	Göyçay PL	194	72	1	4	
	Cəmi-BPM	1365	526	26	7	1	8	Şəmkir PL	91	90			1
							9	Cəlilabad PL	197	84	3	1	
							10	Saathlı PL	88	20			
	Rayonlar üzrə Peşə Məktəbləri												
							11	Lənkəran PL	148	20			
1	Cəlilabad PM	53	68				12	Kürdəmir PL	80	20			
2	Xızı PM	64	53				13	Qazax PL	102	80			
3	Siyəzən PM	66	57	4	3	1	14	Şamaxı PL	82	16	37		
4	Mingəçevir PM	146	102				15	Zərdab PL	108	26			
5	Ağdam 50№-li PM		96	58	1	1	16	Biləsuvar PL	91	125			
6	Şəki 1 №-li PM		22	160			17	Şirvan PL	190	146	10	4	1
7	Şəki 2 №-li PM	130	115				18	Tovuz PL	139	56			
8	Lerik PM	77	115				19	Qax PL	102	60			
9	Daşkəsən PM	60	50				20	Gədəbəy PL	131	80			
10	Tərtər PM	65	182				21	Sabirabad PL		16	107		
11	Göygöl PM	64	85		1			Cəmi-RPL	254	5	1157	216	34
12	Goranboy PM		100	140									
13	Şabran PM		28	120				Peşə Tədris Mərkəzləri üzrə					
14	İmişli PM	76	104				1	Qəbələ PTM	76	141	9	18	1
15	Ağdam PM	21	109				2	İsmayılı PTM	126	167			
16	Ağdaş PM	105	133		1			Cəmi PTM	202	308	9	18	1
17	Masallı PM	109	73	28	2								
								Cəzaçəkmə müəssisələrində yerləşən peşə məktəbləri üzrə					
18	Balakən 1№-li PM	109	46										
19	Balakən 2№-li PM	71	42				1	16№-li Bakı PM		192	18		
20	Qəbələ PM	63	101				2	17№-li Bakı PM	10	98		8	4
21	Oğuz PM		140	50			3	18№-li Bakı PM	16	129			2
22	Neftçala PM	89	43				4	19№-li Bakı PM		135			
23	Yevlax PM	40	100				5	20№-li Bakı PM		16	81	7	1
24	Ağstafa PM	20	113				6	21№-li Bakı PM	25	80			
25	Zaqatala PM	60	169				7	22№-li Bakı PM		72	6	9	3
26	Naftalan PM	30	105				8	Salyan PM	28	66	32	5	4
27	Beyləqan PM	161	392					Cəmi	79	788	137	29	3
28	Yardımlı PM	66	61	8									
29	Ağcabədi PM	146	68										
30	Laçın PM	120	69										
31	Xaçmaz PM	80	69		2								
32	Füzuli 2№-li PM	86											
33	Kəlbəcər PM	20	147	6									
34	Füzuli 1№-li PM		158										
35	Cəbrayıl PM	50	58										
	Cəmi - PM	2247	3373	574	10	2							

Müasir dövrdə ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələri kadr hazırlığına cəlb ediləcək kontingenti yalnız ümumtəhsil məktəblərində axtarmamalıdır. Belə ki, inkişaf etmiş ölkələrin təcrübəsi göstərir ki, peşə təhsili müəssisəsinin əsas funksiyası yaşıdan və təhsil səviyyəsindən asılı olmayaraq hamı üçün

ünvanlanmış təhsil proqramlarına malik olmalarıdır. Yəni, əsas məqsəd işəgötürənin tələbatını ödəyə biləcək potensial işçi qüvvələrinin təliminin həyata keçirilməsidir. Bu baxımdan son zamanlar bir sıra peşə təhsili müəssisələrində məhz əmək bazarının tələbatına əsaslanaraq və işəgötürən təşkilatlarla səmərəli əməkdaşlıq əlaqələri yaradaraq müvafiq təhsil proqramları tərtib edib müxtəlif yaş və təhsil səviyyəsindən olan vətəndaşları peşə təliminə cəlb edirlər. Buna misal olaraq, 6, 12 nömrəli Bakı peşə liseyləri, Qəbələ Turizm və Otelçilik üzrə Peşə Tədris Mərkəzində görülmüş işləri misal göstərmək olar. Bundan əlavə, Təhsil Nazirliyi müxtəlif peşə təhsili müəssisələrində seçilmiş ixtisaslar üzrə resurs mərkəzləri yaradaraq yaşından və təhsil səviyyəsindən asılı olmayaraq müxtəlif kateqoriyalı vətəndaşları peşə təliminə cəlb edirlər. Buna misal olaraq 4 nömrəli Bakı peşə liseyində KNAUF Resurs Mərkəzini, İsmayilli Peşə Tədris Mərkəzini göstərmək olar. Bu mərkəzlər yalnız peşə təhsili müəssisəsinin tələbatının ödənilməsinə xidmət etmir, həmçinin bu sahələr üzrə ixtisaslaşmış müəssisələrin əməkdaşlarının da ixtisasartırması üçün şərait yaradır. Misal üçün, İsmayilli Peşə Tədris Mərkəzində 2011-ci ildə Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi tərəfindən beynəlxalq ekspertlərlə birlikdə turizm və otelçilik sahəsində fəaliyyət göstərən təşkilatların nümayəndələri üçün təşkil edilən seminarı və s. göstərmək olar.

Peşə təhsili müəssisələrinin müxtəlif yaş və təhsil səviyyələrinə görə tədris proqramlarının tərtib edərək təlim aparması həmçinin büdcədən kənar gəlirlərinin artmasına da kömək edir. Bu gün peşə təhsili müəssisələrinin əsas gəlir mənbəyi məhz sifariş əsasında kadr hazırlığından olmalıdır. Lakin, mövcud maliyyələşdirmə sistemi peşə təhsili müəssisələrinin büdcədən kənar vəsaitlərinin artırılması üçün stimulyerici olmadığından, bu istiqamətdə müəyyən problemlər vardır. Lakin, tədricən maliyyələşdirmə mexanizminin təkmilləşməsi nəticəsində təhsil müəssisələrinin büdcədən kənar gəlirlərin də artması proqnozlaşdırıla bilər. Bununla yanaşı, peşə təhsili müəssisələrinin idarəetmə mexanizminin təkmilləşməsinə də ehtiyac vardır.

Bundan əlavə, işəgötürən təşkilatlarla əlaqələr inkişaf etdirilməli, onların tələbatları nəzərə alınmalı, proqramların tərtibatı, lazımi ixtisaslı mühəndis-pedaqoji heyətin cəlb edilməsi və müvafiq bazanın yaradılması üçün təşəbbüsü öz üzərinə götürməlidirlər. Çox təəssüf ki, bu gün bir sıra peşə təhsili müəssisələri hələ də təşəbbüsün “yuxarıdan-aşağıya” doğru hərəkətini düzgün hesab edir və öz potensiallarından səmərəli istifadə etmirlər.

2. Müraciət səviyyəsinə görə ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin vəziyyəti

İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinə müraciət edənlərin sayının təhlili göstərir ki, maddi-texniki bazası yaxşı olan, peşə yönümü işini səmərəli təşkil edən və sosial partnyorlarla səmərəli əməkdaşlıq əlaqələri yarada bilən müəssisələrə müraciət edənlər çox olmuşdur.

İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinə müraciət edənlərin sayına görə reyting cədvəli

Cədvəl 4.

Nö-	İlk Peşə təhsili müəssisəsinin adı	Qəbul planı	Müraciət edənlər	Bir yerə edilən müraciətlərin sayı
1	Beyləqan Peşə Məktəbi	140	553	3,950
2	18 Nö-li Bakı Peşə Liseyi	320	814	2,544
3	Şəki 2 Nö-li Peşə Məktəbi	100	245	2,450
4	8 Nö-li Bakı Peşə Liseyi	120	256	2,133
5	İsmayılı Peşə Tədris Mərkəzi	160	293	1,831
6	Masallı Peşə Məktəbi	120	212	1,767
7	13 Nö-li Bakı Peşə Məktəbi	200	330	1,650
8	16 Nö-li Bakı Peşə Liseyi	160	255	1,594
9	Cəlilabad Peşə Liseyi	180	285	1,583
10	Füzuli 116 Nö-li Texniki Peşə Məktəbi	100	158	1,580
11	Laçın 127 Nö-li Texniki Peşə Məktəbi	120	189	1,575
12	5 Nö-li Bakı Peşə Məktəbi	180	283	1,572
13	Qəbələ Peşə Tədris Mərkəzi	160	245	1,531
14	Ağdaş Peşə Məktəbi	160	239	1,494
15	Xızı Peşə Məktəbi	80	117	1,463
16	2 Nö-li Gəncə Peşə Liseyi	120	173	1,442
17	3 Nö-li Bakı Peşə Məktəbi	160	230	1,438
18	13 Nö-li Bakı Peşə Liseyi	180	257	1,428
19	1 Nö-li Gəncə Peşə Məktəbi	100	139	1,390
20	3 Nö-li Gəncə Peşə Məktəbi	80	111	1,388
21	Qəbələ Peşə Məktəbi	120	164	1,367
22	Oğuz Peşə Məktəbi	140	190	1,357
23	Göyçay Peşə Liseyi	200	271	1,355
24	Yardımlı Peşə Məktəbi	100	135	1,350
25	Cəbrayıl 131 Nö-li Peşə Məktəbi	80	108	1,350

26	3 №-li Sumqayıt Peşə Liseyi	160	215	1,344
27	Salyan Peşə Liseyi	120	161	1,342
28	Şərur Peşə Liseyi	100	132	1,320
29	Siyəzən Peşə Məktəbi	100	131	1,310
30	İmişli Peşə Məktəbi	140	180	1,286
31	3 №-li Bakı Peşə Liseyi	220	279	1,268
32	6 №-li Bakı Peşə Məktəbi	120	152	1,267
33	Abşeron-Binə Peşə Liseyi	200	253	1,265
34	Yevlax Peşə Məktəbi	140	175	1,250
35	Tərtər Peşə Məktəbi	200	247	1,235
36	Şabran Peşə Məktəbi	120	148	1,233
37	1 №-li Gəncə Peşə Liseyi	200	246	1,230
38	Sabirabad Peşə Liseyi	100	123	1,230
39	12 №-li Bakı Peşə Liseyi	520	638	1,227
40	7 №-li Bakı Peşə Liseyi	180	220	1,222
41	3 №-li Gəncə Peşə Liseyi	180	219	1,217
42	6 №-li Bakı Peşə Liseyi	340	412	1,212
43	1 №-li Bakı Peşə Liseyi	160	193	1,206
44	Biləsuvar Peşə Liseyi	180	216	1,200
45	Lerik Peşə Məktəbi	160	192	1,200
46	Ağcabədi Peşə Məktəbi	180	214	1,189
47	Zaqatala Peşə Məktəbi	195	229	1,174
48	Gədəbəy Peşə Liseyi	180	211	1,172
49	7 №-li Bakı Peşə Məktəbi	100	117	1,170
50	17 №-li Bakı Peşə Liseyi	260	304	1,169
51	1 №-li Sumqayıt Peşə Liseyi	140	162	1,157
52	Dövlət Dəmir Yolu Liseyi	280	323	1,154
53	4 №-li Bakı Peşə Liseyi	160	184	1,150
54	14 №-li Bakı Peşə Məktəbi	180	206	1,144
55	10 №-li Bakı Peşə Məktəbi	140	160	1,143
56	10 №-li Sumqayıt Peşə Liseyi	340	387	1,138
57	Qazax Peşə Liseyi	160	182	1,138
58	Şəmkir Peşə Liseyi	160	182	1,138
59	Şəki 1 №-li Peşə Məktəbi	160	182	1,138
60	Abşeron-Ceyranbatan Peşə Liseyi	160	180	1,125
61	Şamaxı Peşə Liseyi	120	135	1,125
62	Ordubad Peşə Məktəbi	120	135	1,125

63	Quba Peşə Liseyi	160	179	1,119
64	Zərdab Peşə Liseyi	120	134	1,117
65	Ağstafa Peşə Məktəbi	120	133	1,108
66	Balakən 1 №-li Peşə Məktəbi	140	155	1,107
67	2 №-li Bakı Peşə Liseyi	180	199	1,106
68	Daşkəsən Peşə Məktəbi	100	110	1,100
69	Neftçala Peşə Məktəbi	120	132	1,100
70	Şirvan Peşə Liseyi	320	351	1,097
71	1 №-li Bakı Peşə Məktəbi	160	175	1,094
72	Tovuz Peşə Liseyi	180	195	1,083
73	Ağdam Peşə Məktəbi	120	130	1,083
74	Bərdə Peşə Liseyi	160	173	1,081
75	Kəlbəcər 189 №-li Peşə Məktəbi	160	173	1,081
76	Saath Peşə Liseyi	100	108	1,080
77	Xaçmaz Peşə Məktəbi	140	151	1,079
78	Füzuli 162 №-li Texniki Peşə Məktəbi	80	86	1,075
79	Göygöl Peşə Məktəbi	140	150	1,071
80	Lənkəran Peşə Liseyi	160	168	1,050
81	14 №-li Bakı Peşə Liseyi	220	230	1,045
82	Cəlilabad Peşə Məktəbi	120	121	1,008
83	2 №-li Gəncə Peşə Məktəbi	100	100	1,000
84	Kürdəmir Peşə Liseyi	100	100	1,000
85	Goranboy Peşə Məktəbi	240	240	1,000
86	Naftalan Peşə Məktəbi	100	100	1,000
87	Culfa Peşə Məktəbi	100	95	0,950
88	5 №-li Bakı Peşə Liseyi	180	170	0,944
89	15 №-li Bakı Peşə Liseyi	180	170	0,944
90	Balakən 2 №-li Peşə Məktəbi	120	113	0,942
91	Xaçmaz Peşə Liseyi	200	187	0,935
92	12 №-li Bakı Peşə Məktəbi	160	146	0,913
93	2 №-li Bakı Peşə Məktəbi	140	126	0,900
94	Qax Peşə Liseyi	180	162	0,900
95	Mingəçevir Peşə Məktəbi	280	248	0,886
96	Ağdam 50 №-li Texniki Peşə Məktəbi	180	156	0,867
97	9 №-li Bakı Peşə Liseyi	140	110	0,786
98	Cəzaçəkmə müəssisələrində yerləşən peşə məktəbləri	1065	1065	1,000
	<i>Cəmi</i>	16720	20818	1,245

Qeyd: 2011-2012-ci dərslər ilində 11 nömrəli Bakı peşə liseyinə qəbul aparılmamışdır.

Bakı şəhəri üzrə peşə liseylərində müraciət səviyyəsinə görə bölgü aşağıdakı kimi olmuşdur.

Cədvəl 5.

Nö-	İlk Peşə təhsili müəssisəsinin adı	Qəbul planı	Müraciət edənlər	Bir yerə edilən müraciətlərin sayı
1	18 Nö-li Bakı Peşə Liseyi	320	814	2,544
2	8 Nö-li Bakı Peşə Liseyi	120	256	2,133
3	16 Nö-li Bakı Peşə Liseyi	160	255	1,594
4	13 Nö-li Bakı Peşə Liseyi	180	257	1,428
5	12 Nö-li Bakı Peşə Liseyi	520	638	1,227
6	3 Nö-li Bakı Peşə Liseyi	220	279	1,268
7	7 Nö-li Bakı Peşə Liseyi	180	220	1,222
8	6 Nö-li Bakı Peşə Liseyi	340	412	1,212
9	1 Nö-li Bakı Peşə Liseyi	160	193	1,206
10	17 Nö-li Bakı Peşə Liseyi	260	304	1,169
11	4 Nö-li Bakı Peşə Liseyi	160	184	1,150
14	Dövlət Dəmir Yolu Liseyi	280	323	1,154
12	2 Nö-li Bakı Peşə Liseyi	180	199	1,106
13	14 Nö-li Bakı Peşə Liseyi	220	230	1,045
15	5 Nö-li Bakı Peşə Liseyi	180	170	0,944
16	15 Nö-li Bakı Peşə Liseyi	180	170	0,944
17	9 Nö-li Bakı Peşə Liseyi	140	110	0,786
18	11 Nö-li Bakı Peşə Liseyi			
	Cəmi	3800	5014	1.319

Dövlət proqramı çərçivəsində həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində son 4 ildə 10 peşə təhsili müəssisəsi əsaslı təmir edilmişdir. Bunlardan əksəriyyəti Bakı şəhərində fəaliyyət göstərən peşə təhsili müəssisələridir. Bakı şəhərində fəaliyyət göstərən 4, 7, 11, 12, 13, 16, 17 və 18 nömrəli peşə liseyləri məhz dövlət proqramı çərçivəsində əsaslı təmir edilmiş və müasir avadanlıqlarla təchiz edilmişdir. Təhsil almaq şəraitinin yaxşılaşması isə müraciət edənlərin sayına da təsir göstərmiş və daha cəlbedici etmişdir. Bu amil həmçinin qeyd edilən təhsil müəssisələrində ödənişli əsaslarla kadr hazırlığı səviyyəsinin də artmasına təsir etmişdir. Xüsusən 12 və 18 nömrəli Bakı peşə liseylərində həm işəgötürən təşkilatların, həm də vətəndaşların sifarişləri əsasında ödənişli əsaslarla oxuyanların sayı artmaqdadır. Bu baxımdan 7 və 4 nömrəli Bakı peşə liseylərində də müvafiq tədbirlərin görülməsinə ehtiyac vardır. 8 nömrəli Bakı peşə liseyi isə Qaradağ rayonunda fəaliyyət göstərir və həmin rayonda iri işəgötürən təşkilatların mövcud olması, iş tapmaq imkanlarının geniş olması peşə təhsili almaq istəyənlərin sayına müsbət

mənada təsir edir. Lakin, həmin təhsil müəssisəsinin əsaslı təmirə ciddi ehtiyac olması tam mənada səmərəli fəaliyyət göstərməsinə imkan yaratmır.

Dövlət Dəmir Yolu Liseyində işəgötürən təşkilatlarla, xüsusən Bakı Metropoliteni ilə sıx əməkdaşlıq əlaqələri mövcuddur və hər il həmin təşkilatın sifarişi əsasında xeyli sayda kadr hazırlığı aparılır. Bunun nəticəsində məzunların əksəriyyəti işlə təmin olmaq imkanı əldə edir. Əgər peşə yönümü işi səmərəli təşkil edilərsə və maddi-texniki bazası yenilərsə, bu təhsil müəssisəsinə gələcəkdə müraciət edənlərin sayı arta bilər.

Təəssüflər olsun ki, əsaslı təmir olunmamasına baxmayaraq maddi-texniki bazası normal olan 5 və 9 nömrəli peşə liseylərinə müraciət edənlərin sayı azalmaqdadır. Bunu həmin təhsil müəssisələrində peşəyönümü işinin və işəgötürən təşkilatlarla əməkdaşlıq əlaqələrinin zəif şəkildə təşkil olunması ilə əlaqələndirmək olar. Həmin təhsil müəssisələrində yeni ixtisasların tədris edilməsinə, mühəndis-pedaqoji heyətin təkmilləşdirilməsinə və idarəetmə sisteminin təkmilləşdirilməsinə ehtiyac vardır. 15 nömrəli Bakı peşə liseyinin isə əsaslı təmir edilməsinə ehtiyac olduğundan və maddi-texniki bazası zəif olması müraciət edənlərin sayına təsir edir.

Bakı şəhəri üzrə peşə məktəblərinə müraciət səviyyəsinə görə bölgüsü aşağıdakı kimi olmuşdur.

Cədvəl 6.

No-	İlk Peşə təhsili müəssisəsinin adı	Qəbul planı	Müraciət edənlər	Bir yerə edilən müraciətlərin sayı
1	13 №-li Bakı Peşə Məktəbi	200	330	1,650
2	5 №-li Bakı Peşə Məktəbi	180	283	1,572
3	3 №-li Bakı Peşə Məktəbi	160	230	1,438
4	6 №-li Bakı Peşə Məktəbi	120	152	1,267
5	7 №-li Bakı Peşə Məktəbi	100	117	1,170
6	14 №-li Bakı Peşə Məktəbi	180	206	1,144
7	10 №-li Bakı Peşə Məktəbi	140	160	1,143
8	1 №-li Bakı Peşə Məktəbi	160	175	1,094
9	12 №-li Bakı Peşə Məktəbi	160	146	0,913
10	2 №-li Bakı Peşə Məktəbi	140	126	0,900
	Cəmi BPM	1540	1925	1,250

Cari ildə Bakı şəhərində 6, 10 və 13 nömrəli peşə məktəbləri Bakı şəhərinin kənd və qəsəbələrinin inkişafı üzrə qəbul edilmiş dövlət proqramı çərçivəsində təmir edilmiş, 5 nömrəli peşə məktəbində isə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən tamamilə yenidən qurulma işlərinə başlanmışdır. Qeyd edilən təhsil müəssisələrində təmir işlərinin gec qurtarması və yenidənqurma işlərinin tam yekunlaşmaması müraciət edənlərin sayına təsir etmişdir. 13, 5, 6, 7 və 10 nömrəli peşə məktəblərinin qəsəbələrdə yerləşməsi, əksəriyyətinin əsaslı təmir olunması və

maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi, həmçinin peşə təhsilli şəxslərin iş tapmaq imkanlarının daha çox olması müraciət edənlərin sayına təsir etmişdir. Lakin, bu müəssisələrin işəgötürən təşkilatlarla əməkdaşlıq əlaqələrinin inkişaf etdirilməsinə ehtiyac vardır. Maddi-texniki bazası zəif və əsaslı təmirə ehtiyac olmasına baxmayaraq 3 nömrəli peşə məktəbi xüsusən Bakı Tikiş Evi ilə səmərəli əməkdaşlıq əlaqələri yarada bilmişdir. Bunun nəticəsində məzunların, xüsusilə tikiş sahəsi üzrə məzun olan şəxslərin iş tapmaq imkanları artmış, bu işə müraciət edənlərin sayının artmasına səbəb olmuşdur.

Əmək bazarının təhlili zamanı radioelektronika və televiziya sahəsi üzrə ixtisaslı kadrlara ciddi ehtiyac olmasına baxmayaraq bu istiqamətlər üzrə ixtisaslaşan 2 nömrəli peşə məktəbində müəyyən problemlər mövcuddur. Belə ki, maddi-texniki bazanın zəif və əsaslı təmirə ehtiyac olması, həmçinin idarəetmə sisteminin təkmilləşdirilməsinə zərurətin olması bu təhsil müəssisəsinin inkişafını ləngidən əsas səbəblərdən biridir.

Bundan əlavə, 1 və 12 nömrəli peşə məktəblərində də idarəetmə sisteminin təkmilləşdirilməsinə, peşəyönümü işinin səmərəli təşkil edilməsinə və işəgötürən təşkilatlarla səmərəli əməkdaşlıq əlaqələrinin yaradılmasına ehtiyac vardır.

Sumqayıt şəhəri üzrə peşə liseylərinə müraciət səviyyəsinə görə bölgü aşağıdakı kimi olmuşdur.

Cədvəl 7.

No-	İlk Peşə təhsili müəssisəsinin adı	Qəbul planı	Müraciət edənlər	Bir yerə edilən müraciətlərin sayı
1	3 №-li Sumqayıt Peşə Liseyi	160	215	1,344
2	1 №-li Sumqayıt Peşə Liseyi	140	162	1,157
3	10 №-li Sumqayıt Peşə Liseyi	340	387	1,138
	Cəmi	640	764	1,194

Sumqayıt şəhərində fəaliyyət göstərən peşə təhsili müəssisələrinin hamısının əsaslı təmir edilməsinə və orada məskunlaşmış məcburi köçkünlərin köçürülməsinə ehtiyac vardır. Buna baxmayaraq dövlət hesabına və ödənişli əsaslarla müəyyən edilmiş qəbul planı 90% yerinə yetirilmişdir. Lakin, aparılan araşdırmalara əsasən hazırda Sumqayıt şəhərində peşə təliminə ehtiyacı olanların sayı daha çoxdur, bu baxımdan yeni müasir tipli peşə təhsili müəssisəsinin yaradılmasına və mövcud olanların işə yenidən qurulmasına böyük ehtiyac vardır.

Gəncə şəhəri üzrə ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinə müraciət səviyyəsinə görə bölgü aşağıdakı kimi olmuşdur.

Cədvəl 8.

Nö-	İlk Peşə təhsili müəssisəsinin adı	Qəbul planı	Müraciət edənlər	Bir yerə edilən müraciətlərin sayı
1	2 Nö-li Gəncə Peşə Liseyi	120	173	1,442
2	1 Nö-li Gəncə Peşə Məktəbi	100	139	1,390
3	3 Nö-li Gəncə Peşə Məktəbi	80	111	1,388
4	1 Nö-li Gəncə Peşə Liseyi	200	246	1,230
5	3 Nö-li Gəncə Peşə Liseyi	180	219	1,217
6	2 Nö-li Gəncə Peşə Məktəbi	100	100	1,000
	Cəmi	780	988	1,267

Gəncə şəhərində fəaliyyət göstərən 6 ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrindən yalnız 3 nömrəli peşə liseyi dövlət proqramı çərçivəsində əsaslı təmir edilmiş və müasir avadanlıqlarla təchiz edilmişdir. Lakin buna baxmayaraq, peşəyönümü işinin zəif təşkil edilməsi və müəssisənin idarəedilməsində müasir metodlardan səmərəli istifadə edilməməsi peşə liseyinin nüfuzunun artmasına maneçilik yaradır.

Respublikanın digər rayon və şəhərləri üzrə peşə liseylərinə müraciət səviyyəsinə görə bölgü aşağıdakı kimi olmuşdur.

Cədvəl 9.

Nö-	İlk Peşə təhsili müəssisəsinin adı	Qəbul planı	Müraciət edənlər	Bir yerə edilən müraciətlərin sayı
1	Cəlilabad Peşə Liseyi	180	285	1,583
2	Göyçay Peşə Liseyi	200	271	1,350
3	Salyan Peşə Liseyi	120	161	1,342
4	Abşeron-Binə Peşə Liseyi	200	253	1,265
5	Sabirabad Peşə Liseyi	100	123	1,230
6	Biləsuvar Peşə Liseyi	180	216	1,200
7	Gədəbəy Peşə Liseyi	180	211	1,172
8	Şəmkir Peşə Liseyi	160	182	1,138
9	Qazax Peşə Liseyi	160	182	1,138
10	Şamaxı Peşə Liseyi	120	135	1,125
11	Abşeron-Ceyranbatan Peşə Liseyi	160	180	1,125
12	Quba Peşə Liseyi	160	179	1,119
13	Zərdab Peşə Liseyi	120	134	1,117
14	Şirvan Peşə Liseyi	320	351	1,097
15	Bərdə Peşə Liseyi	160	173	1,081
16	Tovuz Peşə Liseyi	180	195	1,083
17	Saathlı Peşə Liseyi	100	108	1,080
18	Lənkəran Peşə Liseyi	160	168	1,050
19	Kürdəmir Peşə Liseyi	100	100	1,000

20	Xaçmaz Peşə Liseyi	200	187	0,935
21	Qax Peşə Liseyi	180	162	0,900
	Cəmi	3440	3956	1,150

Respublikanın digər rayon və şəhərləri üzrə peşə məktəblərinə müraciət səviyyəsinə görə bölgü aşağıdakı kimi olmuşdur.

Cədvəl 10.

No-	İlk Peşə təhsili müəssisəsinin adı	Qəbul planı	Müraciət edənlər	Bir yerə edilən müraciətlərin sayı
1	Beyləqan Peşə Məktəbi	140	553	3,950
2	Şəki 2 №-li Peşə Məktəbi	100	245	2,450
3	Masallı Peşə Məktəbi	120	212	1,758
4	Füzuli 1 №-li Peşə Məktəbi	100	158	1,580
5	Laçın Peşə Məktəbi	120	189	1,575
6	Ağdaş Peşə Məktəbi	160	239	1,494
7	Xızı Peşə Məktəbi	80	117	1,463
8	Qəbələ Peşə Məktəbi	120	164	1,358
9	Oğuz Peşə Məktəbi	140	190	1,350
10	Yardımlı Peşə Məktəbi	100	135	1,350
11	Cəbrayıl Peşə Məktəbi	80	108	1,350
12	Siyəzən Peşə Məktəbi	100	131	1,310
13	İmişli Peşə Məktəbi	140	180	1,286
14	Yevlax Peşə Məktəbi	140	175	1,250
15	Tərtər Peşə Məktəbi	200	247	1,235
16	Şabran Peşə Məktəbi	120	148	1,233
17	Lerik Peşə Məktəbi	160	192	1,194
18	Ağcabədi Peşə Məktəbi	180	214	1,189
19	Zaqatala Peşə Məktəbi	195	229	1,174
20	Şəki 1 №-li Peşə Məktəbi	160	182	1,138
21	Ağstafa Peşə Məktəbi	120	133	1,108
22	Balakən 1 №-li Peşə Məktəbi	140	155	1,107
23	Daşkəsən Peşə Məktəbi	100	110	1,100
24	Neftçala Peşə Məktəbi	120	132	1,100
25	Ağdam 2 №-li Peşə Məktəbi	120	130	1,083
26	Kəlbəcər Peşə Məktəbi	160	173	1,081
27	Füzuli 2 №-li Peşə Məktəbi	80	86	1,075
28	Göygöl Peşə Məktəbi	140	150	1,071
29	Cəlilabad Peşə Məktəbi	120	121	1,008
30	Xaçmaz Peşə Məktəbi	140	151	1,079
31	Goranboy Peşə Məktəbi	240	240	1,000
32	Naftalan Peşə Məktəbi	100	100	1,000

33	Balakən 2 №-li Peşə Məktəbi	120	113	0,942
34	Mingəçevir Peşə Məktəbi	280	248	0,886
35	Ağdam 1 №-li Peşə Məktəbi	180	156	0,867
	Cəmi	4815	6206	1,288

Peşə Tədris Mərkəzlərinə müraciət səviyyəsinə görə bölgü aşağıdakı kimi olmuşdur.

Cədvəl 11.

№-	İlk Peşə təhsili müəssisəsinin adı	Qəbul planı	Müraciət edənlər	Bir yerə edilən müraciətlərin sayı
1	İsmayılı Peşə Tədris Mərkəzi	160	293	1,831
2	Qəbələ Turizm və Otelçilik üzrə Peşə Tədris Mərkəzi	160	245	1,531
	Cəmi	320	538	1,681

3. İlk peşə ixtisas təhsili müəssisələrinə ixtisaslar üzrə qəbulla bağlı məlumat

2011-2012-ci dərəcə ilində ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrində 96 ixtisas üzrə kadr hazırlığının həyata keçirilməsi planlaşdırılmışdır. Bununla yanaşı, təhsil sənədlərinin qəbulu zamanı müraciət edənlər arasında bu il kadr hazırlığı planlaşdırılmayan peşələr üzrə də müraciət edənlər olmuşdur. Lakin həmin ixtisaslara tələbat elə də yüksək olmadığından kadr hazırlığı planlaşdırılmasında dəyişikliklərin edilməsinə ehtiyac yaranmamışdır.

Müraciətlərin peşələr üzrə təhlil edilməsi həmçinin növbəti illərdə peşələrə olan proqnozun formalaşmasına daha yardım edəcəkdir. Bu təhlil, həmçinin, Dövlət Proqramı çərçivəsində görülməli işlərin planlaşdırılması üçün də əsas verir. Belə ki, əldə olunmuş informasiya dövlət proqramı çərçivəsində peşə təhsili müəssisələrinin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi istiqamətində görülməli işlərə təsir edəcəkdir.

İlk peşə ixtisas təhsili müəssisələrinə ixtisaslar üzrə qəbul aşağıdakı kimi olmuşdur

Cədvəl 12.

Sıra №-si	Peşələrin klassifikatordakı		Qəbul planı	Müraciət edənlər	Qəbul olunanlar
	Sıra №-si	adı			
1	2	Tornaçı	160	173	160
2	3	Geniş profilli dəzgahçı	20	22	20
3	6	Mexaniki yığma işləri üzrə çilingər	105	122	103
4	7	Alətçi çilingər	75	75	75
5	8	Nəzarət ölçü cihazları və avtomatika üzrə çilingər	20	22	20
6	9	Təmirçi çilingər – qaynaqçı	490	623	494
7	10	Avtomobillərin təmiri üzrə çilingər, avtomobil sürücüsü	680	788	640
8	11	Avtomobilin təmiri üzrə çilingər	505	645	507
9	12	Kimyəvi – bakterioloji analiz laborantı	20	35	20
10	13	Elektrik – qaz qaynaqçısı	665	782	646
11	15	Elektrik avadanlığının təmiri və xidməti üzrə elektrik mantlyoru	370	396	366
12	20	Neft və qaz kəşfiyyatı və istismarı quyularının qazmaçı köməkçisi	0	1	0
13	24	Neft və qaz çıxarma operatoru, elektrik mantlyoru	40	48	41
14	27	Neft və qaz quyularının operatoru	60	72	57
15	29	Quyuların yeraltı təmiri üzrə operator	20	28	15
16	31	Texnoloji qurğuların operatoru, kimyəvi analiz laborantı - əmtəə operatoru	120	145	119

17	33	Kimyəvi analiz laborantı	80	84	80
18	37	Cihazçı, nəzarət ölçü cihazları və avtomatika üzrə çilingər	0	3	0
19	38	Laborant – aparatçı	0	3	0
20	39	Nəzarət ölçü cihazları və avtomatika üzrə aparatçı	40	43	40
21	46	Elektrik maşınlarının təmiri üzrə elektrik çilingəri, elektrik – qaz qaynaqçısı	100	114	78
22	50	Kompüter üzrə operator	880	1104	812
23	52	Kompüter texnikasının sazlayıcısı	140	178	121
24	53	Telekommunikasiyada kompüter texnikasının istismarı üzrə operator	200	237	200
25	54	Radioteleviziya aparatlarının, (videotexnikanın) təmiri və xidməti üzər mexanik	100	138	120
26	55	Kino – video nümayişçisi, video çəkilişi üzrə operator	60	70	60
27	56	Ticarət və məişət elektrik avadanlığına xidmət və onların təmiri ustası	15	15	15
28	58	Elektrik sayqaclarının istismarı üzrə elektrik mantyoru və enerji nəzarətçisi	240	293	220
29	67	Radioelektron aparat və cihazlarının tənzimləyicisi	20	33	20
30	68	Məişətdə işlədilən elektrik maşınları və avadanlığının təmiri və xidməti üzrə elektrik çilingəri, qaz qaynaqçısı	40	48	40
31	69	İnşaatda tamamlama işləri üzrə usta (suvaqçı – üzlükçü, tava döşəyən, rəngsaz)	40	58	40
32	70	Rəngsaz – suvaqçı	175	177	175
33	71	Suvaqçı – üzlükçü	20	33	20
34	74	Bəna, suvaqçı, rəngsaz	40	61	40
35	75	Armatürçü – betonçu	15	15	15
36	77	Memarlıq hissələrinin modelçi və yapıcısı	20	27	20
37	81	Bədi tərtibat işlərinin icraçı rəssamı	15	15	15
38	82	Xarrat, dülgər, parket ustası	60	73	55
39	83	İnşaatçı – dülgər, xarrat	255	286	255
40	84	Mebel ustası	0	5	0
41	90	İnşaatçı çilingər	20	20	20
42	91	Avtomobil kranı maşinisti, sürücü	80	104	80
43	93	Körpülü, özüyəriyən, gülləli, tırtırlı və təkərli kranların maşinisti	20	20	20
44	97	Teplovoz maşinistinin köməkçisi	20	22	20
45	98	Elektrovoz maşinistinin köməkçisi	180	196	180
46	99	Elektrik qatarı maşinistinin köməkçisi	120	136	120
47	104	Dəmir yolu stansiyasının növbətçisi	20	32	20
48	107	Matros – motorçu, elektrik	160	198	160
49	108	Rabitə elektrik montyoru	40	71	40
50	109	Kabel calayıcısı - rabitə xətt montyoru	40	22	20

51	110	Rabitə avadanlığının quraşdırıcısı	140	156	140
52	115	Matros - motorçu, gəmi təmiri çilingəri	40	46	40
53	116	Matros – motorçu, qaynaqçı	40	40	40
54	118	Aviasiya cihazlarının təmiri üzrə çilingər – mexanik	60	80	60
55	120	Uçan aparatların yığıcı çilingəri	0	1	0
56	121	Sürücü – komersant	40	54	40
57	122	Avtomobil sürücüsü	0	1	0
58	125	Əyrici avadanlığın operatoru	20	15	15
59	131	Toxucu	20	22	21
60	133	Xalçaçı	230	271	228
61	137	Biçiçi, biçim avadanlığının operatoru	120	162	120
62	139	Tikişçi, tikiş avadanlığının operatoru	655	777	593
63	140	Modelçi – dərzi	755	908	758
64	149	Çapçı	20	33	20
65	151	Poliqrafiya üzrə dizaynçı	40	51	40
66	153	Çörək, çörək və qənnadı məmulatları ustası	40	41	40
67	154	Çörək və çörək məmulatları ustası	20	31	20
68	156	Aşbaz – qənnadçı, şirniyyatçı	380	438	298
69	158	Barmen - bufetçi, ofisiant	100	145	99
70	159	Aşbaz, qənnadçı	220	299	220
71	160	Qənnadçı, şirniyyatçı	40	42	40
72	163	Ağac üzərində bədii oymaçı və naxışçı	20	23	20
73	164	Qadın bərbəri, manikürçü	640	809	628
74	165	Kişi bərbəri	0	10	0
75	166	Kommersant (sahələr üzrə)	0	2	0
76	167	Satıcı – nəzarətçi kassir (ərzaq və qeyri - ərzaq malları üzrə)	40	342	141
77	169	Ərzaq malları üzrə satıcı, nəzarətçi - kassir	160	251	180
78	170	Qeyri - ərzaq malları üzrə satıcı, nəzarətçi – kassir	141	145	123
79	173	Əməliyyatçı mühasib	830	1017	784
80	174	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	1903	2483	1849
81	175	Mehmanxana inzibatçısı (xarici dili bilməklə)	40	63	40
82	176	Dayə	60	93	41
83	178	Vergi müvəkkili	40	23	40
84	179	Qaz avadanlığının istismarı və təmiri çilingəri	0	13	0
85	182	Kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı ustası (fermer)	160	201	163
86	183	Üzüm ustası	60	65	61
87	184	Meyvə - tərəvəz ustası	80	83	81
88	188	Şəkər çuğunduru becərən usta	20	26	20
89	189	Traktorçu - maşinist	540	608	525
90	190	Geniş profilli traktorçu – maşinist, təmirçi	480	588	432

		– çilingər, avtomobil sürücüsü			
91	191	Geniş profilli traktorçu-maşınist, təmirçi – çilingər	400	490	394
92	192	Kimyəvi – bakterioloji analiz laborantı (heyvandarlıq üzrə)	100	179	101
93	194	Heyvandarlıq kompleksləri və mexanikləşdirilmiş fermaların operatoru	20	20	20
94	195	Süd məhsulları istehsalı ustası	40	40	40
95	196	Heyvanlara baytar xidməti operatoru	180	252	170
96	197	Quşçuluq fabrikləri və mexanikləşdirilmiş fermaların operatoru	40	52	37
97	200	Arıçı	40	66	40
98	202	Avtomobil və kənd təsərrüfatı maşın və avadanlığının təmiri üzrə çilingər	321	411	301
99	204	Avtomobil, traktor və kombaynların elektrik avadanlığının təmiri üzrə çilingər- elektrik	0	1	0
100	205	Kəndin elektriklişdirilməsi və rabitəsi üzrə elektrik montyoru, avtomobil sürücüsü	220	241	196
101	206	Kəndin elektriklişdirilməsi və rabitəsi üzrə elektrik montyoru	320	394	316
102	207	Meliorasiya işlərinin mexanizatoru	20	20	20
103	208	Meliorasiya işlərinin traktorçusu, təmirçi – çilingər, avtomobil sürücüsü	160	211	182
104	216	Şəkər istehsalı aparatçısı	20	20	20
105	217	Balıq emalçısı	20	20	18
106	218	Tomat və tərəvəz konservləri hazırlayan usta	20	32	21
		Cəmi	16720	20818	16240

İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinə qəbul zamanı həmçinin müraciət edənlərin ümumtəhsil fənlərindən göstəriciləri də təhlil edilmişdi. Bu təhlilin aparılmasında bir neçə məqsəd vardır. Belə ki, bir sıra peşələrin tədrisi zamanı onların orta məktəbdə tədris edilən bəzi fənlərdən müəyyən bazaya malik olması zəruridir. Məsələn, mühasib-fərqi kompüter operatoru ixtisası üzrə minimum riyaziyyatdan, kimyəvi analiz laborantı ixtisası üzrə biologiya və kimyadan baza biliklərə malik olmaq peşənin öyrənilməsinə yardım edir. Bu baxımdan ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin şagird qəbulu zamanı bu meyara fikir vermələri məqsədəuyğundur. Bundan əlavə, peşə təhsili müəssisələri xüsusən peşə liseyləri qəbul olanların ümumtəhsil fənlərindən gələcək inkişaf səviyyəsini müəyyənləşdirmək və müqayisə etmələri üçün imkan yaradır.

İxtisaslar üzrə qəbul olunmuş təhsilənlərin ümumtəhsil fənlərindən orta balları

Cədvəl 13.

Sıra №-si	Peşələrin klassifikatordakı		Qəbul olunanlar	Qəbul olunanların ümumtəhsil fənlərindən orta balları
	sıra №-si	adı		
1	2	Tornaçı	160	3,08
2	3	Geniş profilli dəzgahçı	20	3,19
3	6	Mexaniki yığma işləri üzrə çilingər	103	3,16
4	7	Alətçi çilingər	75	3,00
5	8	Nəzarət ölçü cihazları və avtomatika üzrə çilingər	20	3,18
6	9	Təmirçi çilingər – qaynaqçı	494	3,16
7	10	Avtomobillərin təmiri üzrə çilingər, avtomobil sürücüsü	640	3,24
8	11	Avtomobilin təmiri üzrə çilingər	507	3,24
9	12	Kimyəvi – bakterioloji analiz laborantı	20	3,84
10	13	Elektrik – qaz qaynaqçısı	646	3,09
11	15	Elektrik avadanlığının təmiri və xidməti üzrə elektrik montyoru	366	3,11
12	20	Neft və qaz kəşfiyyatı və istismarı quyularının qazmaçı köməkçisi	0	0
13	24	Neft və qaz çıxarma operatoru, elektrik mantyoru	41	3,2
14	27	Neft və qaz quyularının operatoru	57	3,28
15	29	Quyuların yeraltı təmiri üzrə operator	15	3,23
16	31	Texnoloji qurğuların operatoru, kimyəvi analiz laborantı - əmtəə operatoru	119	3,33
17	33	Kimyəvi analiz laborantı	80	3,44
18	37	Cihazçı, nəzarət ölçü cihazları və avtomatika üzrə çilingər	0	0
19	38	Laborant – aparatçı	0	0
20	39	Nəzarət ölçü cihazları və avtomatika üzrə aparatçı	40	3,08
21	46	Elektrik maşınlarının təmiri üzrə elektrik çilingəri, elektrik – qaz qaynaqçısı	78	3,27
22	50	Kompüter üzrə operator	812	3,53
23	52	Kompüter texnikasının sazlayıcısı	121	3,33
24	53	Telekommunikasiyada kompüter texnikasının istismarı üzrə operator	200	3,28
25	54	Radioteleviziya aparatlarının (videotexnikanın) təmiri və xidməti üzrə mexanik	120	3,34
26	55	Kino – video nümayişçisi, video çəkilişi üzrə operator	60	3,26
27	56	Ticarət və məişət elektrik avadanlığına xidmət və onların təmiri ustası	15	3,00
28	58	Elektrik sayqaclarının istismarı üzrə elektrik montyoru və enerji nəzarətçisi	220	3,44
29	67	Radioelektron aparat və cihazlarının tənzimləyicisi	20	3,66
30	68	Məişətdə işlədilən elektrik maşınları və avadanlığının təmiri və xidməti üzrə elektrik çilingəri, qaz qaynaqçısı	40	3,22
31	69	İnşaatda tamamlama işləri üzrə usta (suvaqçı – üzlükçü, tava döşəyən, rəngsaz)	40	3,34

32	70	Rəngsaz – suvaqçı	175	3,06
33	71	Suvaqçı – üzlükçü	20	3,04
34	74	Bəna, suvaqçı, rəngsaz	40	3,26
35	75	Armatürçü – betonçu	15	3,00
36	77	Memarlıq hissələrinin modelçi və yapıcısı	20	3,09
37	81	Bədii tərtibat işlərinin icraçı rəssamı	15	3,00
38	82	Xarrat, dülgər, parket ustası	55	3,28
39	83	İnşaatçı – dülgər, xarrat	255	3,25
40	84	Mebel ustası	0	0,00
41	90	İnşaatçı çilingər	20	3,55
42	91	Avtomobil kranı maşinisti, sürücü	80	3,17
43	93	Körpülü, özüyəriyən, gülləli, tırtırlı və təkərli kranların maşinisti	20	3,25
44	97	Teplovoz maşinistinin köməkçisi	20	3,21
45	98	Elektrovoz maşinistinin köməkçisi	180	3,38
46	99	Elektrik qatarı maşinistinin köməkçisi	120	3,5
47	104	Dəmir yolu stansiyasının növbətçisi	20	3,02
48	107	Matros – motorçu, elektrik	160	3,34
49	108	Rabitə elektrik montyoru	40	3,41
50	109	Kabel calayıcısı - rabitə xətt montyoru	20	3
51	110	Rabitə avadanlığının quraşdırıcısı	140	3,29
52	115	Matros - motorçu, gəmi təmiri çilingəri	40	3,27
53	116	Matros – motorçu, qaynaqçı	40	3,24
54	118	Aviasiya cihazlarının təmiri üzrə çilingər – mexanik	60	3,27
55	120	Uçan aparatların yığıcı çilingəri	0	3,09
56	121	Sürücü – komersant	40	3,49
57	122	Avtomobil sürücüsü	0	0
58	125	Əyrici avadanlığın operatoru	15	3,22
59	131	Toxucu	21	3,65
60	133	Xalçaçı	228	3,37
61	137	Biçiçi, biçim avadanlığının operatoru	120	3,65
62	139	Tikişçi, tikiş avadanlığının operatoru	593	3,42
63	140	Modelçi – dərzi	758	3,39
64	149	Çapçı	20	3,16
65	151	Poliqrafiya üzrə dizaynçı	40	3,3
66	153	Çörək, çörək və qənnadı məmulatları ustası	40	3,38
67	154	Çörək və çörək məmulatları ustası	20	3,26
68	156	Aşbaz – qənnadçı, şirniyyatçı	298	3,32
69	158	Barmen - bufetçi, ofisiant	99	3,35
70	159	Aşbaz, qənnadçı	220	3,34
71	160	Qənnadçı, şirniyyatçı	40	3,32
72	163	Ağac üzərində bədii oymaçı və naxışçı	20	3,2
73	164	Qadın bərbəri, manikürçü	628	3,32
74	165	Kişi bərbəri	0	0
75	166	Kommersant (sahələr üzrə)	0	0

76	167	Satıcı – nəzarətçi kassir (ərzaq və qeyri - ərzaq malları üzrə)	141	3,24
77	169	Ərzaq malları üzrə satıcı, nəzarətçi - kassir	180	3,37
78	170	Qeyri - ərzaq malları üzrə satıcı, nəzarətçi – kassir	123	3,40
79	173	Əməliyyatçı mühasib	784	3,57
80	174	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	1849	3,41
81	175	Mehmanxana inzibatçısı (xarici dili bilməklə)	40	3,53
82	176	Dayə	41	3,45
83	178	Vergi müvəkkili	40	3,21
84	179	Qaz avadanlığının istismarı və təmiri çilingəri	0	0
85	182	Kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı ustası (fermer)	163	3,41
86	183	Üzüm ustası	61	3,57
87	184	Meyvə - tərəvəz ustası	81	3,36
88	188	Şəkər çuğunduru becərən usta	20	3,47
89	189	Traktorçu – maşinist	525	3,36
90	190	Geniş profilli traktorçu – maşinist, təmirçi – çilingər, avtomobil sürücüsü	432	3,18
91	191	Geniş profilli traktorçu-maşinist, təmirçi – çilingər	394	3,20
92	192	Kimyəvi – bakterioloji analiz laborantı (heyvandarlıq üzrə)	101	3,52
93	194	Heyvandarlıq kompleksləri və mexanikləşdirilmiş fermaların operatoru	20	3,5
94	195	Süd məhsulları istehsalı ustası	40	3,45
95	196	Heyvanlara baytar xidməti operatoru	170	3,56
96	197	Quşçuluq fabrikləri və mexanikləşdirilmiş fermaların operatoru	37	3,30
97	200	Arıçı	40	3,37
98	202	Avtomobil və kənd təsərrüfatı maşın və avadanlığının təmiri üzrə çilingər	301	3,12
99	204	Avtomobil, traktor və kombaynların elektrik avadanlığının təmiri üzrə çilingər- elektrik	0	0
100	205	Kəndin elektrifikasiyası və rabitəsi üzrə elektrik montyoru, avtomobil sürücüsü	196	3,26
101	206	Kəndin elektrifikasiyası və rabitəsi üzrə elektrik montyoru	316	3,32
102	207	Meliorasiya işlərinin mexanizatoru	20	3,22
103	208	Meliorasiya işlərinin traktorçusu, təmirçi – çilingər, avtomobil sürücüsü	182	3,12
104	216	Şəkər istehsalı aparatçısı	20	3,34
105	217	Balıq emalçısı	18	3,36
106	218	Tomat və tərəvəz konservləri hazırlayan usta	21	3,29
		Cəmi	16240	3,31

Ümumtəhsil fənlərindən yüksək balla qəbul aparılmış ixtisasların siyahısı

Cədvəl 14.

Peşələrin adı	Qəbul olunanlar	Qəbul olunanların ümumtəhsil fənlərindən orta balları
Kimyəvi – bakterioloji analiz laborantı	20	3,84
Radioelektron aparat və cihazlarının tənzimləyicisi	20	3,66
Toxucu	21	3,65
Biçici, biçim avadanlığının operatoru	120	3,65
Əməliyyatçı mühasib	784	3,57
Heyvanlara baytar xidməti operatoru	170	3,56
İnşaatçı çilingər	20	3,55
Mehmanxana inzibatçısı (xarici dili bilməklə)	40	3,53
Kompüter üzrə operator	812	3,53
Sürücü – komersant	40	3,49

Ümumtəhsil fənlərindən aşağı orta balla qəbul aparılmış ixtisasların siyahısı

Cədvəl 15.

Peşələrin adı	Qəbul olunanlar	Qəbul olunanların ümumtəhsil fənlərindən orta balları
Kabel calayıcısı - rabitə xətt montyoru	20	3,00
Dəmir yolu stansiyasının növbətçisi	20	3,02
Suvaqçı – üzlükçü	20	3,04
Nəzarət ölçü cihazları və avtomatika üzrə aparatçı	40	3,08
Elektrik – qaz qaynaqçısı	646	3,09
Memarlıq hissələrinin modelçi və yapıcısı	20	3,09
Avtomobil və kənd təsərrüfatı maşın və avadanlığının təmiri üzrə çilingər	301	3,12
Meliorasiya işlərinin traktorçusu, təmirçi – çilingər, avtomobil sürücüsü	182	3,12
Təmirçi çilingər – qaynaqçı	494	3,16
Çapçı	20	3,16

İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisələri üzrə qəbul olanların ümumtəhsil fənlərindən orta balları

Cədvəl 16.

İlk Peşə-ixtisas təhsili müəssisəsinin adı	Peşələrin adları	Qəbul planı	Müraciət edənlər	Qəbul olunanlar	Qəbul olunanların ümumtəhsil fənlərindən orta balları
		İxtisasa görə	İxtisasa görə	İxtisasa görə	Fənlərə görə balları
Bakı peşə liseyləri					
Dövlət Dəmir Yolu Liseyi	Elektrovoz maşınistinin köməkçisi	140	155	140	3.36
	Elektrik qatarı maşınistinin köməkçisi	120	136	120	3.5
	Dəmir yolu stansiyasının növbətçisi	20	32	20	3.02
Cəmi		280	323	280	3.29
1 №-li Bakı Peşə Liseyi	Neft və qazçıxarma operatoru, elektrik montyoru	40	48	41	3.2
	Texnoloji qurğuların operatoru, kimyəvi analiz laborantı-əmtəə operatoru	120	145	119	3.33
Cəmi		160	193	160	3.26
2 №-li Bakı Peşə Liseyi	Təmirçi çilingər – qaynaqçı	60	69	67	3.2
	Elektrik avadanlığının təmiri və xidməti üzrə elektrik montyoru	20	29	20	3.2
	Xərrat, dülgər, parket ustası	20	20	18	3.11
	Əməliyyatçı mühasib	60	57	53	3.3
	Mühasib – fərdi Kompüter operatoru	20	24	22	3.35
Cəmi		180	199	180	3.23
3 №-li Bakı Peşə Liseyi	Kompüter üzrə operator	80	103	80	3.32
	Çapçı	20	33	20	3.16
	Poliqrafiya üzrə dizaynçı	40	51	40	3.3
	Mühasib – fərdi Kompüter operatoru	80	92	80	3.39
Cəmi		220	279	220	3.29
4 №-li Bakı Peşə Liseyi	Kompüter üzrə operator	40	58	40	3.38
	Radioteleviziya aparatlarının, (video-texnikanın) təmiri və xidməti üzrə mexanik	20	23	20	3.14
	Suvaqçı – üzlükçü	20	26	20	3.04
	Mühasib – fərdi Kompüter operatoru	80	77	60	3.59
Cəmi		160	184	140	3.28
5 №-li Bakı Peşə Liseyi	Avtomobillərin təmiri üzrə çilingər, avtomobil sürücüsü	20	20	20	3.22
	Kompüter üzrə operator	80	80	80	3.25

	Qadın bərbəri, manikürçü	20	20	20	3.24
	Mühasib – fərdi Kompüter operatoru	60	50	50	3.45
Cəmi		180	170	170	3.29
6 №-li Bakı Peşə Liseyi	Təmirçi çilingər – qaynaqçı	20	18	20	3.17
	Avtomobillərin təmiri üzrə çilingər, avtomobil sürücüsü	40	69	40	3.19
	Avtomobil kranı maşinisti, sürücü	40	43	40	3.29
	Matros – motorçu, elektrik	160	198	160	3.34
	Matros - motorçu, gəmi təmiri çilingəri	40	49	40	3.27
	Matros – motorçu, qaynaqçı	40	35	40	3.24
Cəmi		340	412	340	3.25
7 №-li Bakı Peşə Liseyi	Kompüter üzrə operator	80	85	80	3.33
	Kompüter texnikasının sazlayıcısı	40	25	20	3.32
	Mühasib – fərdi Kompüter operatoru	80	110	100	3.39
Cəmi		200	220	200	3.34
8 №-li Bakı Peşə Liseyi	Təmirçi çilingər – qaynaqçı	40	84	40	3.12
	Avtomobillərin təmiri üzrə çilingər, avtomobil sürücüsü	20	24	20	3.24
	İnşaatçı – dülgər, xarrat	20	20	20	0
	Avtomobil kranı maşinisti, sürücü	20	38	20	3.06
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	20	90	20	3.14
Cəmi		120	256	120	3.14
9 №-li Bakı Peşə Liseyi	Avtomobillərin təmiri üzrə çilingər, avtomobil sürücüsü	100	90	80	3.15
	Mühasib – fərdi Kompüter operatoru	40	20	20	3.51
Cəmi		140	110	100	3.33
12 №-li Bakı Peşə Liseyi	Telekommunikasiyada kompüter texnikasının istismarı üzrə operator	20	29	20	3.17
	Memarlıq hissələrinin modelçi və yapıcısı	20	27	20	3.09
	Rabitə avadanlığının quraşdırıcısı	40	48	40	3.26
	Aviasiya cihazlarının təmiri üzrə çilingər – mexanik	60	80	60	3.27
	Aşbaz – qənnadçı, şirniyyatçı	180	207	181	3.24

	Aşbaz, qənnadçı	20	20	20	3.16
	Ağac üzərində bədii oymaçı və naxışçı	20	23	20	3.2
	Mühasib – fərdi Kompüter operatoru	140	176	140	3.56
	Mehmanxana inzibatçısı (xarici dili bilməklə)	20	28	20	3.58
Cəmi		520	638	521	3.28
13 №-li Bakı Peşə Liseyi	Kompüter üzrə operator	80	124	77	3
	Mühasib – fərdi Kompüter operatoru	100	133	103	3.5
Cəmi		180	257	180	3.25
14 №-li Bakı Peşə Liseyi	Modelçi – dərzi	60	64	60	3.37
	Qadın bərbəri, manikürçü	60	63	61	3.23
	Mühasib – fərdi Kompüter operatoru	100	103	100	3.37
Cəmi		220	230	221	3.32
15 №-li Bakı Peşə Liseyi	Modelçi – dərzi	20	22	20	3.31
	Qadın bərbəri, manikürçü	40	42	40	3.38
	Əməliyyatçı mühasib	40	44	40	3.31
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	60	62	60	3.4
Cəmi		160	170	160	3.35
16 №-li Bakı Peşə Liseyi	Təmirçi çilingər – qaynaqçı	80	106	80	3.16
	Elektrik maşınlarının təmiri üzrə elektrik çilingəri, elektrik – qaz qaynaqçısı	20	32	18	3.12
	Barmen - bufetçi, ofisiant	20	25	19	3.29
	Mühasib – fərdi Kompüter operatoru	40	92	43	3.3
Cəmi		160	255	160	3.21
17 №-li Bakı Peşə Liseyi	Telekommunikasiyada kompüter texnikasının istismarı üzrə operator	120	141	120	3.14
	Radioteleviziya aparatlarının, (videotexnikanın) təmiri və xidməti üzər mexanik		6	0	0
	Kino–video nümayişçisi, video çəkilişi üzrə operator		5	0	0
	Kabel calayıcısı - rabitə xətt montyoru	40	22	20	3
	Aşbaz – qənnadçı, şirniyyatçı		4	0	0
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	100	126	80	3.15
Cəmi		260	304	220	3.09

18 №-li Bakı Peşə Liseyi	Təmirçi çilingər – qaynaqçı	20	25	20	3.21
	Avtomobilin təmiri üzrə çilingər	20	33	20	3.37
	Kompüter texnikasının sazlayıcısı	40	82	41	3.36
	İnşaatda tamamlama işləri üzrə usta (suvaqçı – üzlükçü, tava döşəyən, rəngsaz)	20	29	20	3.2
	Aşbaz – qənnadçı, şirniyyatçı	120	106	20	3.19
	Satıcı – nəzarətçi kassir (ərzaq və qeyri - ərzaq malları üzrə)	20	294	120	3.31
	Əməliyyatçı mühasib	20	91	20	3.44
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	60	154	60	3.47
Cəmi		320	814	321	3.31
Bakı peşə məktəbləri					
1 №-li Bakı Peşə Məktəbi	Neft və qaz quyularının istismarı üzrə operatoru	60	72	57	3.28
	Quyuların yeraltı təmiri üzrə operator	20	28	15	3.23
	Tikişçi, tikiş avadanlığının operatoru	20	23	19	3.24
	Qadın bərbəri, manikürçü	20	29	21	3.22
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	40	23	20	3.57
Cəmi		160	175	132	3.30
2 №-li Bakı Peşə Məktəbi	Kino–video nümayişçisi, video çəkilişi üzrə operator	60	65	60	3.26
	Qadın bərbəri, manikürçü	20	23	20	3.12
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	60	38	36	3.38
Cəmi		140	126	116	3.25
3 №-li Bakı Peşə Məktəbi	Avtomobilin təmiri üzrə çilingər	20	36	20	3.11
	Kompüter üzrə operator	20	30	20	3.47
	İnşaatçı – dülgər, xarrat	20	25	20	3.29
	Tikişçi, tikiş avadanlığının operatoru	40	60	39	3.45
	Qadın bərbəri, manikürçü	40	50	41	3.3
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	20	29	20	3.89
Cəmi		160	230	160	3.4
5 №-li Bakı Peşə Məktəbi	Tornaçı	20	33	20	3.19
	Avtomobilin təmiri üzrə çilingər	40	69	40	3.13

	Elektrik – qaz qaynaqçısı	20	32	20	3.3
	Tikişçi, tikiş avadanlığının operatoru	20	29	20	3.16
	Modelçi – dərzisi	20	26	20	3.13
	Qadın bərbəri, manikürçü	40	65	40	3.27
	Əməliyyatçı mühasib	20	29	20	3.21
Cəmi		180	283	180	3.1
6 №-li Bakı Peşə Məktəbi	Təmirçi çilingər – qaynaqçı	20	18	18	3.00
	Avtomobillərin təmiri üzrə çilingər, avtomobil sürücüsü	80	109	80	3.20
	Sürücü – kommersant	20	25	20	3.52
Cəmi		120	152	118	3.24
7 №-li Bakı Peşə Məktəbi	Təmirçi çilingər – qaynaqçı	20	25	20	3.1
	Elektrik – qaz qaynaqçısı	20	23	20	3.07
	Tikişçi, tikiş avadanlığının operatoru	20	25	20	3.28
	Qadın bərbəri, manikürçü	20	21	20	3.5
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	20	23	20	3.63
Cəmi		100	117	100	3.31
10 №-li Bakı Peşə Məktəbi	Tikişçi, tikiş avadanlığının operatoru	60	51	40	3.27
	Qadın bərbəri, manikürçü	40	69	60	3.50
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	40	40	40	3.60
Cəmi		140	160	140	3.45
12 №-li Bakı Peşə Məktəbi	Kompüter üzrə operator	40	22	20	3.61
	Qadın bərbəri, manikürçü	80	64	60	3.36
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	40	60	56	3.51
Cəmi		160	146	136	3.49
13 №-li Bakı Peşə Məktəbi	Xalçaçı	40	60	40	3.41
	Tikişçi, tikiş avadanlığının operatoru	40	60	40	3.38
	Aşbaz, qənnadçı	60	80	60	3.13
	Qadın bərbəri, manikürçü	20	30	10	3.45
	Ərzaq malları üzrə satıcı, nəzarətçi - kassir	20	60	20	3.48
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	20	40	17	3.41
Cəmi		200	330	187	3.37
14 №-li Bakı Peşə Məktəbi	Təmirçi çilingər – qaynaqçı	20	20	19	3.13

	Avtomobilin təmiri üzrə çilingər		2	0	0
	Elektrik – qaz qaynaqçısı	40	46	41	3.28
	Elektrik avadanlığının təmiri və xidməti üzrə elektrik mantyoru	40	39	33	3.19
	Körpülü, özüyəriyən, gülləli, tırtırlı və təkərli kranların məşinisti	20	20	20	3.25
	Tikişçi, tikiş avadanlığının operatoru	20	29	22	3.27
	Əməliyyatçı mühasib	20	26	22	3.49
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	20	24	21	3.46
Cəmi		180	206	178	3.29
Sumqayıt peşə liseyləri					
1 №-li Sumqayıt Peşə Liseyi	Mexaniki yığma işləri üzrə çilingər	20	30	20	3,13
	Elektrik məşinlərinin təmiri üzrə elektrik çilingəri, elektrik – qaz qaynaqçısı	20	23	20	3,4
	kompüter üzrə operator	20	36	20	3,08
	Telekommunikasiyada Kompüter texnikasının istismarı üzrə operator	20	14	20	3,51
	Rabitə avadanlığının quraşdırıcısı	40	39	40	3,25
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	20	20	20	3,24
Cəmi		140	162	140	3.26
3 №-li Sumqayıt Peşə Liseyi	Kompüter üzrə operator	20	48	20	3,2
	Kompüter texnikasının sazlayıcısı	20	31	20	3,11
	Modelçi – dərzisi	40	41	40	3,61
	Aşbaz – qənnadçı, şirniyyatçı	20	21	20	3,09
	Qadın bərbəri, manikürçü	20	22	20	3,14
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	40	52	40	3,56
Cəmi		160	215	160	3.28
10 №-li Sumqayıt Peşə Liseyi	Nəzarət ölçü cihazları və avtomatika üzrə aparatçı	20	22	20	3,18
	Təmirçi çilingər – qaynaqçı	40	43	40	3,07
	Avtomobillərin təmiri üzrə çilingər, avtomobil sürücüsü	40	47	40	3,07
	Elektrik – qaz qaynaqçısı	20	25	20	3,32
	Elektrik avadanlığının təmiri və xidməti üzrə	60	66	60	3,16

	elektrik montyoru				
	Kimyəvi analiz laborantı	20	20	20	3,1
	Cihazçı, nəzarət ölçü cihazları və avtomatika üzrə çilingər		3	0	0
	Laborant – aparatçı		3	0	0
	Nəzarət ölçü cihazları və avtomatika üzrə aparatçı	20	23	20	3,04
	Elektrik sayqaclarının istismarı üzrə elektrik montyoru və enerji nəzarətçisi	20	23	20	3,12
	Avtomobil kranı maşinisti, sürücü	20	23	20	3,17
	Modelçi – dərzisi	20	21	20	3,11
	Qadın bərbəri, manikürçü	20	21	20	3,53
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	40	47	40	3,38
Cəmi		340	387	340	3,18
Gəncə ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələri					
1 №-li Gəncə Peşə Liseyi	Təmirçi çilingər – qaynaqçı	20	22	20	3,22
	Kompüter üzrə operator		15	0	0
	İnşaatçı – dülgər, xərrat	20	21	20	3,36
	Teplovoz maşinistinin köməkçisi	20	21	20	3,21
	Elektrovoz maşinistinin köməkçisi	40	41	40	3,4
	Rabitə avadanlığının quraşdırıcısı	40	47	40	3,12
	Uçan aparatların yığıcı çilingəri		1	0	3,09
	Modelçi – dərzisi		8	0	3,42
	Qadın bərbəri, manikürçü	20	28	20	3,28
	Əməliyyatçı mühasib	40	42	40	3,56
Cəmi		200	246	200	3,29
2 №-li Gəncə Peşə Liseyi	Mexaniki yığma işləri üzrə çilingər	20	28	20	3,2
	Təmirçi çilingər – qaynaqçı	20	35	20	3,08
	Avtomobilin təmiri üzrə çilingər	20	30	20	3,48
	Kimyəvi analiz laborantı	20	24	20	3,56
	Elektrik maşınlarının təmiri üzrə elektrik çilingəri, elektrik – qaz qaynaqçısı	20	31	20	3,19
	Telekommunikasiyada Kompüter texnikasının istismarı üzrə operator	20	25	20	3,31

Cəmi		120	173	120	3.85
3 №-li Gəncə Peşə Liseyi	Kompüter üzrə operator	20	20	20	3,46
	Kompüter texnikasının sazlayıcısı	40	40	40	3,52
	Telekommunikasiyada kompüter texnikasının istismarı üzrə operator		4	0	
	Radioteleviziya aparatlarının, (video-texnikanın) təmiri və xidməti üzrə mexanik	20	20	20	3,4
	Modelçi – dərzi	40	40	40	3,48
	Aşbaz, qənnadçı		6	0	
	Qənnadçı, şirniyyatçı	20	20	20	3,64
	Qadın bərbəri, manikürçü	20	43	41	3,37
	Satıcı-nəzarətçi kassir (ərzaq və qeyri - ərzaq malları üzrə)		6	0	
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	20	20	20	3,38
Cəmi		180	219	201	3.46
1 №-li Gəncə Peşə Məktəbi	Avtomobilin təmiri üzrə çilingər	20	25	20	3,23
	Suvaqçı – üzlükçü		7	0	0
	İnşaatçı – dülgər, xarrat	20	27	20	3,19
	Tikişçi, tikiş avadanlığının operatoru	20	20	20	3,13
	Modelçi – dərzi	20	29	20	3,13
	Qadın bərbəri, manikürçü	20	25	20	3,16
	Əməliyyatçı mühasib		6	0	0
Cəmi		100	139	100	3.16
2 №-li Gəncə Peşə Məktəbi	Aşbaz, qənnadçı	20	20	20	3,54
	Ərzaq malları üzrə satıcı, nəzarətçi - kassir	40	40	40	3,7
	Qeyri-ərzaq malları üzrə satıcı, nəzarətçi – kassir	40	40	40	3,61
Cəmi		100	100	100	3.61
3 №-li Gəncə Peşə Məktəbi	Avtomobillərin təmiri üzrə çilingər, avtomobil sürücüsü	20	26	20	3,17
	Telekommunikasiyada kompüter texnikasının istismarı üzrə operator	20	24	20	3,5
	Radioelektron aparat və cihazlarının tənzimləyicisi	20	33	20	3,66
	Teplovoz maşınının köməkçisi		1	0	0
	Əməliyyatçı mühasib	20	27	20	3,49
Cəmi		80	111	80	3.45

Rayon peşə liseyləri					
Abşeron-Binə Peşə Liseyi	Elektrik – qaz qaynaqçısı	20	22	20	3,16
	Aşbaz, qənnadçı	20	45	40	3,41
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	40	75	60	3,1
	Geniş profilli traktorçu –maşinist, təmirçi–çilingər, avtomobil sürücüsü	60	41	40	3,1
	Kəndin elektriklişdirilməsi və rəbitəsi üzrə elektrik montyoru, avtomobil sürücüsü	40	48	40	3,2
	Meliyoriya işlərinin traktorçusu, təmirçi – çilingər, avtomobil sürücüsü	20	22	20	3,09
	Cəmi		200	253	220
Abşeron-Ceyranbatan Peşə Liseyi	Avtomobillərin təmiri üzrə çilingər, avtomobil sürücüsü	40	41	40	3,34
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	40	47	40	3,11
	Geniş profilli traktorçu –maşinist, təmirçi – çilingər, avtomobil sürücüsü	40	46	40	3,10
	Kəndin elektriklişdirilməsi və rəbitəsi üzrə elektrik montyoru, avtomobil sürücüsü	20			
	Meliyoriya işlərinin traktorçusu, təmirçi – çilingər, avtomobil sürücüsü	20	46	40	3,10
Cəmi		160	180	160	3,16
Bərdə Peşə Liseyi	Avtomobillərin təmiri üzrə çilingər, avtomobil sürücüsü	60	65	60	3,28
	Kompüter üzrə operator	20	20	20	3,76
	Modelçi – dərzisi	40	45	40	3,5
	Geniş profilli traktorçu – maşinist, təmirçi – çilingər, avtomobil sürücüsü	40	43	40	3,26
Cəmi		160	173	160	3,45
Biləsuvar Peşə Liseyi	Təmirçi çilingər – qaynaqçı	20	21	20	3,74
	Kompüter üzrə operator	20	21	20	3,5
	Modelçi – dərzisi	40	46	40	3,32
	Geniş profilli traktorçu –maşinist, təmirçi–	60			

	çilingər, avtomobil sürücüsü		88	60	3,18
	Heyvanlara baytar xidməti operatoru	20	20	20	3,42
	Kəndin elektrifikasiyası və rabitəsi üzrə elektrik montyoru, avtomobil sürücüsü	20	20	20	3,6
Cəmi		180	216	180	3,46
Cəlilabad Peşə Liseyi	Təmirçi çilingər – qaynaqçı		10		
	Avtomobillərin təmiri üzrə çilingər, avtomobil sürücüsü	60	60	60	3,22
	Elektrik – qaz qaynaqçısı		29		
	Kompüter üzrə operator		27		
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	20	21	19	3,43
	Geniş profilli traktorçu – maşinist, təmirçi – çilingər, avtomobil sürücüsü	20	57	21	3,16
	Kəndin elektrifikasiyası və rabitəsi üzrə elektrik montyoru, avtomobil sürücüsü	40	40	40	3,3
	Meliorasiya işlərinin traktorçusu, təmirçi – çilingər, avtomobil sürücüsü	40	41	40	3,21
Cəmi		180	285	180	3,26
Gədəbəy Peşə Liseyi	Xərrat, dülgər, parket ustası	20	23	17	3,31
	Rabitə avadanlığının quraşdırıcısı	20	22	20	3,52
	Xalçaçı	20	22	20	3,73
	Modelçi – dərzisi	20	27	19	3,55
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	20	25	22	3,43
	Geniş profilli traktorçu – maşinist, təmirçi – çilingər, avtomobil sürücüsü	20	24	21	3,19
	Heyvanlara baytar xidməti operatoru	20	27	24	3,15
	Avtomobil və kənd təsərrüfatı maşın və avadanlığının təmiri üzrə çilingər	20	19	15	3,13
	Kəndin elektrifikasiyası və rabitəsi üzrə elektrik montyoru, avtomobil sürücüsü	20	22	22	3,2

Cəmi		180	211	180	3.35
Göyçay Peşə Liseyi	Avtomobillərin təmiri üzrə çilingər, avtomobil sürücüsü	20	27	20	3,4
	Neft və qaz kəşfiyyatı və istismarı quyularının qazmaçısı		1	0	
	Kompüter üzrə operator	20	20	20	3,71
	Toxucu	20	22	21	3,65
	Xalçaçı	20	23	20	3,43
	Modelçi – dərzi	20	23	22	3,6
	Geniş profilli traktorçu – maşinist, təmirçi – çilingər, avtomobil sürücüsü	40	53	31	3,27
	Heyvanlara baytar xidməti operatoru	20	32	28	3,14
	Kəndin elektrifikasiyası və rabitəsi üzrə elektrik montyoru, avtomobil sürücüsü	20	32	16	3,11
Meliyoriya işlərinin traktorçusu, təmirçi – çilingər, avtomobil sürücüsü	20	37	22	3,16	
Cəmi		200	270	200	3.38
Kürdəmir Peşə Liseyi	Elektrik sayğaclarının istismarı üzrə elektrik montyoru və enerji nəzarətçisi	20	20	20	3,72
	Geniş profilli traktorçu – maşinist, təmirçi – çilingər, avtomobil sürücüsü	40	40	40	3,24
	Süd məhsulları istehsalı ustası	20	20	20	3,47
	Meliyoriya işlərinin mexanizatoru	20	20	20	3,22
Cəmi		100	100	100	3.41
Lənkəran Peşə Liseyi	Təmirçi çilingər – qaynaqçı		1	0	0
	Avtomobillərin təmiri üzrə çilingər, avtomobil sürücüsü	40	40	40	3,1
	Elektrik-qaz qaynaqçısı		1	0	0
	Kompüter üzrə operator	20	22	20	3,27
	Bənna, suvaqçı, rəngsaz		1	0	0
	Çörək, çörək və qənnadı məmulatları ustası	40	41	40	3,38
	Ərzaq malları üzrə satıcı, nəzarətçi - kassir		1	0	0
	Qaz avadanlığının istismarı və təmiri çilingəri		1	0	0

	Geniş profilli traktorçu – maşinist, təmirçi – çilingər, avtomobil sürücüsü	40	40	40	3,07
	Meliyasiya işlərinin traktorçusu, təmirçi – çilingər, avtomobil sürücüsü	20	20	20	3,06
Cəmi		160	168	160	3,17
Qax Peşə Liseyi	Kompüter üzrə operator	40	20	20	3,61
	Radioteleviziya aparatlarının, (videotexnikanın) təmiri və xidməti üzər mexanik	20	20	20	3,61
	İnşaatçı çilingər	20	20	20	3,55
	Sürücü – komersant	20	20	20	3,46
	Modelçi – dərzisi	20	20	20	3,28
	Kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı ustası (fermer)	20	20	20	3,3
	Geniş profilli traktorçu – maşinist, təmirçi – çilingər, avtomobil sürücüsü	20	20	20	3,2
	Meliyasiya işlərinin traktorçusu, təmirçi – çilingər, avtomobil sürücüsü	20	22	20	3,21
Cəmi		180	162	160	3,40
Qazax Peşə Liseyi	Xərrat, dülgər, parket ustası	20	24	20	3,42
	Əyirici avadanlığın operatoru	20	15	15	3,22
	Modelçi – dərzisi	20	33	24	3,51
	Satıcı – nəzarətçi kassir (ərzaq və qeyri - ərzaq malları üzrə)	20	21	21	3,18
	Üzüm ustası	20	26	22	3,42
	Geniş profilli traktorçu – maşinist, təmirçi – çilingər	40	36	32	3,09
	Avtomobil və kənd təsərrüfatı maşın və avadanlığının təmiri üzrə çilingər	20	27	26	3,08
Cəmi		160	182	160	3,27
Quba Peşə Liseyi	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	40	40	40	3,2
	Vergi müvəkkili	20	23	40	3,21
	Geniş profilli traktorçu – maşinist, təmirçi – çilingər, avtomobil sürücüsü	40	52	20	3,26
	Kəndin elektrifikasiyası və rabitəsi üzrə elektrik montyoru,	40		40	3,5

	avtomobil sürücüsü		41		
	Kəndin elektrifikasi- məsi və rabitəsi üzrə elektrik montyoru	20	23	20	3,27
Cəmi		160	179	160	3.28
Saath Peşə Liseyi	Dayə	20	20	20	3,39
	Geniş profilli traktorçu – maşinist, təmirçi – çilingər, avtomobil sürücüsü	40	42	40	3,15
	Kəndin elektrifikasi- məsi və rabitəsi üzrə elektrik montyoru, avtomobil sürücüsü	20	20	20	3,20
	Kəndin elektrifikasi- məsi və rabitəsi üzrə elektrik montyoru		3		
	Meliorasiya işlərinin traktorçusu, təmirçi – çilingər, avtomobil sürücüsü	20	23	20	3,04
Cəmi		100	108	100	3.195
Sabirabad Peşə Liseyi	Təmirçi çilingər – qaynaqçı	20	23	20	3,23
	Radioteleviziya aparat- larının, (videotexnika- nın) təmiri və xidməti üzər mexanik	20	25	20	3,14
	Modelçi – dərzisi	20	23	20	3,64
	Kənd təsərrüfatı məh- sulları istehsalı ustası (fermer)	20	25	20	3,27
	Geniş profilli traktorçu- maşinist, təmirçi – çilingər	20	27	20	3,16
Cəmi		100	123	100	3.288
Salyan Peşə Liseyi	Modelçi – dərzisi	20	31	20	3,5
	Əməliyyatçı mühasib	20			
	Geniş profilli traktorçu – maşinist, təmirçi – çilingər, avtomobil sürücüsü	60	99	60	3,13
	Kəndin elektrifikasi- məsi və rabitəsi üzrə elektrik montyoru, avtomobil sürücüsü	20	31	20	3,27
Cəmi		120	161	100	3.3
Şamaxı Peşə Liseyi	Modelçi – dərzisi	20	23	20	3,46
	Əməliyyatçı mühasib	20	20	20	3,25
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	20	22	20	3,5
	Geniş profilli traktorçu – maşinist, təmirçi – çilingər, avtomobil sürücüsü	40	45	40	3,25

	Avtomobil və kənd təsərrüfatı maşın və avadanlığının təmiri üzrə çilingər	20	25	20	3,11
Cəmi		120	135	120	3.314
Şəmkir Peşə Liseyi	Kompüter üzrə operator	20	31	20	3,38
	Xalçaçı	20	26	20	3,21
	Modelçi – dərzisi	60	65	60	3,56
	Əməliyyatçı mühasib	20	20	20	3,56
	Geniş profilli traktorçu – maşinist, təmirçi – çilingər, avtomobil sürücüsü	20	20	20	3,16
	Kəndin elektrifikasiyasının təməli və rabitəsi üzrə elektrik montyoru, avtomobil sürücüsü	20	20	20	3,21
Cəmi		160	182	160	3.34
Şirvan Peşə Liseyi	Geniş profilli dəzgahçı	20	22	20	3,19
	Avtomobilin təmiri üzrə çilingər	20	20	20	3,29
	Elektrik avadanlığının təmiri və xidməti üzrə elektrik montyoru	40	41	40	3,36
	Radioteleviziya aparatlarının, (videotexnikanın) təmiri və xidməti üzrə mexanik	20	44	40	3,22
	Elektrik maşınlarının təmiri üzrə elektrik çilingəri, elektrik – qaz qaynaqçısı	40	23	20	3,36
	Modelçi – dərzisi	40	40	40	3,34
	Qadın bərbəri, manikürçü	20	20	20	3,16
	Əməliyyatçı mühasib	100	113	100	3,49
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	20	28	20	3,36
Cəmi		320	351	320	3.30
Tovuz Peşə Liseyi	Elektrik – qaz qaynaqçısı	20	20	20	3,48
	Modelçi – dərzisi	40	40	40	3,29
	Əməliyyatçı mühasib	40	43	40	3,36
	Üzüm ustası	20	20	20	3,64
	Geniş profilli traktorçu-maşinist, təmirçi – çilingər	20	28	20	3,17
	Avtomobil və kənd təsərrüfatı maşın və avadanlığının təmiri üzrə çilingər	20	25	20	3,16

	Kəndin elektrifikasi və rabitəsi üzrə elektrik montyoru, avtomobil sürücüsü	20	20	20	3,3
Cəmi		180	196	180	3.34
Xaçmaz Peşə Liseyi	Elektrik – qaz qaynaqçısı	20	24	20	3,4
	Xalçaçı	20	21	19	3,57
	Modelçi – dərzisi	20	22	19	3,29
	Aşbaz – qənnadçı, şirniyyatçı	20	20	17	3,4
	Qeyri - ərzaq malları üzrə satıcı, nəzarətçi – kassir	20			
	Əməliyyatçı mühasib	60	68	58	3,61
	Vergi müvəkkili	20			
	Avtomobil və kənd təsərrüfatı maşın və avadanlığının təmiri üzrə çilingər	20	32		
Cəmi		200	187	133	3.454
Zərdab Peşə Liseyi	Təmirçi çilingər – qaynaqçı	20	24	20	3,28
	Elektrik sayğaclarının istismarı üzrə elektrik montyoru və enerji nəzarətçisi	40	26	20	3,52
	Məişətdə işlədilən elektrik maşınları və avadanlığının təmiri və xidməti üzrə elektrik çilingəri, qaz qaynaqçısı	20	25	20	3,32
	Geniş profilli traktorçu-maşınist, təmirçi – çilingər	20	30	20	3,19
	Kəndin elektrifikasi və rabitəsi üzrə elektrik montyoru, avtomobil sürücüsü	20	29	20	3,24
Cəmi		120	134	100	3.31
Rayon peşə məktəbləri					
Ağcabədi Peşə Məktəbi	Avtomobilin təmiri üzrə çilingər	40	51	40	3,35
	Elektrik-qaz qaynaqçısı	20	26	20	3,3
	Nəzarət ölçü cihazları və avtomatika üzrə aparatçı	20	20	20	3,12
	Elektrik sayğaclarının istismarı üzrə elektrik montyoru və enerji nəzarətçisi	20	24	20	3,26
	Ərzaq malları üzrə satıcı, nəzarətçi - kassir	20	22	20	3,58

	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	20	20	20	3,16
	Traktorçu - maşinist	20	20	20	3,22
	Kənd elektrifikasiyası və rabitəsi üzrə elektrik montyoru	20	31	20	3,4
Cəmi		180	214	180	3.29
Ağdam 2 №-li Peşə Məktəbi	Avtomobillərin təmiri üzrə çilingər, avtomobil sürücüsü	20	21	20	3,39
	Elektrik sayqaclarının istismarı üzrə elektrik montyoru və enerji nəzarətçisi	20	25	20	3,34
	Xalçaçı	40	42	40	3,82
	Tikişçi, tikiş avadanlığının operatoru	20	3	0	
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	20	22	20	3,46
	Dayə	20			
	Kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı ustası (fermer)	20	23	20	3,41
	Traktorçu - maşinist	20	20	20	3,14
Cəmi		180	156	140	3.42
Ağdam 1 №-li Peşə Məktəbi	Avtomobillərin təmiri üzrə çilingər, avtomobil sürücüsü	20	23	20	3,45
	Traktorçu - maşinist	20	22	20	3,36
	Geniş profilli traktorçu-maşinist, təmirçi – çilingər	20	21	20	3,15
	Avtomobil və kənd təsərrüfatı maşın və avadanlığının təmiri üzrə çilingər	40	41	40	3,43
	Kənd elektrifikasiyası və rabitəsi üzrə elektrik montyoru	20	23	20	3,2
Cəmi		120	130	120	3.31
Ağdaş Peşə Məktəbi	Avtomobilin təmiri üzrə çilingər	20	36	20	3,5
	Elektrik – qaz qaynaqçısı	20	29	20	3,21
	Kompüter üzrə operator	20	22	15	3,74
	Elektrik sayqaclarının istismarı üzrə elektrik montyoru və enerji nəzarətçisi	20	31	20	3,69
	Biçici, biçim avadanlığının operatoru	20	41	20	3,99
	Tikişçi, tikiş avadanlığının operatoru	20	31	20	3,61

	Qadın bərbəri, manikürçü	20	22	15	3,3
	Əməliyyatçı mühasib	20	27	20	3,57
Cəmi		160	239	150	3.57
Ağstafa Peşə Məktəbi	Tikişçi, tikiş avadanlığının operatoru	40	38	38	3,6
	Qeyri-ərzaq malları üzrə satıcı, nəzarətçi – kassir	20	35	22	3,48
	Əməliyyatçı mühasib	20	19	19	3,86
	Meyvə - tərəvəz ustası	20	21	21	3,5
	Traktorçu - maşinist	20	20	20	3,43
Cəmi		120	133	120	3.57
Balakən 1 №-li Peşə Məktəbi	Kompüter üzrə operator	20	20	20	3,38
	Modelçi – dərzisi	20	21	19	3,68
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	20	18	18	3,22
	Kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı ustası (fermer)	20	25	20	3,59
	Traktorçu - maşinist	20	28	22	3,07
	Kimyəvi – bakterioloji analiz laborantı (heyvandarlıq üzrə)	20	21	20	3,65
	Tomat və tərəvəz konservləri hazırlayan usta	20	22	21	3,29
Cəmi		140	155	140	3.41
Balakən 2 №-li Peşə Məktəbi	Tikişçi, tikiş avadanlığının operatoru	20	20	19	3,82
	Ərzaq malları üzrə satıcı, nəzarətçi - kassir	20	24	20	3,45
	Kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı ustası (fermer)	20	26	23	3,41
	Geniş profilli traktorçu-maşinist, təmirçi – çilingər	20	20	20	3,36
	Heyvanlara baytar xidməti operatoru	20			
	Kəndin elektrifikasiyası və rabitəsi üzrə elektrik montyoru	20	23	19	3,34
	Cəmi		120	113	101
Beyləqan Peşə Məktəbi	Avtomobillərin təmiri üzrə çilingər, avtomobil sürücüsü		21	0	
	Kimyəvi – bakterioloji analiz laborantı	20	35	20	3,84
	Elektrik – qaz qaynaqçısı		4	0	
	Elektrik maşınlarının təmiri üzrə elektrik çilingəri, elektrik – qaz qaynaqçısı		5	0	

	Elektrik sayğaclarının istismarı üzrə elektrik montyoru və enerji nəzarətçisi		19	0	
	Sürücü-komersant		9	0	
	Tikişçi, tikiş avadanlığının operatoru	20	22	20	3,43
	Modelçi – dərzisi		8	0	
	Qadın bərbəri, manikürçü		26	0	
	Kommersant		2	0	
	Satıcı – nəzarətçi kassir (ərzaq və qeyri - ərzaq malları üzrə)		12	0	
	Ərzaq malları üzrə satıcı, nəzarətçi - kassir		10	0	
	Qeyri-ərzaq malları üzrə satıcı, nəzarətçi-kassir		7	0	
	Əməliyyatçı mühasib		33	0	
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	20	61	20	3,62
	Dayə		42	0	
	Qaz avadanlığının istismarı və təmiri çilingəri		12	0	
	Traktorçu - maşinist	20	30	20	3,43
	Geniş profilli traktorçu-maşinist, təmirçi – çilingər	20	33	20	3,18
	Kimyəvi-bakterioloji analiz laborantı (heyvandarlıq üzrə)	20	84	20	3,59
	Heyvanlara baytar xidməti operatoru		15	0	
	Ariçi		20	0	
	Avtomobil və kənd təsərrüfatı maşın və avadanlığının təmiri üzrə çilingər	20	32	20	3,08
	Avtomobil, traktor və kombaynların elektrik avadanlığının təmiri üzrə çilingər elektrik		1	0	
	Tomat və tərəvəz konservləri hazırlayan usta		10	0	
Cəmi		140	553	140	3.45
Cəlilabad Peşə Məktəbi	Elektrik – qaz qaynaqçısı	20	22	20	3,19
	Tikişçi, tikiş avadanlığının operatoru	20			
	Əməliyyatçı mühasib	20	21	20	3,61
	Avtomobil və kənd təsərrüfatı maşın və avadanlığının təmiri	40	50	40	3,3

	üzrə çilingər				
	Kəndin elektirkləşdirilməsi və rabitəsi üzrə elektrik montyoru	20	28	20	3,71
Cəmi		120	121	100	3.45
Daşkəsən Peşə Məktəbi	Avtomobilin təmiri üzrə çilingər	20	21	20	3,43
	Bəna, suvaqçı, rəngsaz	20	22	20	3,25
	Traktorçu - maşinist	40	41	40	3,41
	Arıçı	20	26	20	3,44
Cəmi		100	110	100	3.38
Şabran Peşə Məktəbi	Elektrik sayğaclarının istismarı üzrə elektrik montyoru və enerji nəzarətçisi	20	24	20	3,33
	Əməliyyatçı mühasib	20	27	20	3,34
	Geniş profilli traktorçu-maşinist, təmirçi – çilingər	20	23	21	3,07
	Heyvanlara baytar xidməti operatoru	20	27	20	3,5
	Quşçuluq fabrikləri və mexanikləşdirilmiş fermaların operatoru	20	24	20	3,36
	Avtomobil və kənd təsərrüfatı maşın və avadanlığının təmiri üzrə çilingər	20	23	19	3,22
Cəmi		120	148	120	3.30
Füzuli 1 №-li Peşə Məktəbi	Elektrik – qaz qaynaqçısı		4	0	0
	Satıcı – nəzarətçi kassir (ərzaq və qeyri - ərzaq malları üzrə)		9	0	0
	Əməliyyatçı mühasib	20	20	20	3,55
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru		11	0	0
	Dayə	20	31	21	3,53
	Üzüm ustası	20	19	19	3,65
	Şəkər çuğunduru becərən usta	20	20	20	3,47
	Traktorçu - maşinist	20	20	20	3,51
Avtomobil və kənd təsərrüfatı maşın və avadanlığının təmiri üzrə çilingər		24	0	0	
Cəmi		100	158	100	3.54
Füzuli 2 №-li Peşə Məktəbi	Elektrik – qaz qaynaqçısı	20	20	20	3,57
	Tikişçi, tikiş avadanlığının operatoru	20	23	20	3,51
	Əməliyyatçı mühasib	20	20	20	3,61
	Traktorçu - maşinist	20	23	20	3,45

Cəmi		80	86	80	3.53
Goranboy Peşə Məktəbi	Avtomobilin təmiri üzrə çilingər	20	20	20	3,18
	Rəngsaz – suvaqçı	20	20	20	3,48
	Biçiçi, biçim avadanlığının operatoru	60	60	60	3,71
	Əməliyyatçı mühasib	20	20	20	3,53
	Meyvə - tərəvəz ustası	20	20	20	3,34
	Traktorçu - maşinist	20	20	20	3,38
	Geniş profilli traktorçu-maşinist, təmirçi – çilingər	20	20	20	3,22
	Süd məhsulları istehsalı ustası	20	20	20	3,42
	Kəndin elektricləşdirilməsi və rabitəsi üzrə elektrik montyoru, avtomobil sürücüsü	40	40	40	3,22
Cəmi		240	240	240	3.38
Göygöl Peşə Məktəbi	Təmirçi çilingər – qaynaqçı	20	21	20	3,43
	Kompüter üzrə operator	20	22	20	3,54
	Elektrik sayğaclarının istismarı üzrə elektrik montyoru və enerji nəzarətçisi	20	21	20	3,31
	Tikişçi, tikiş avadanlığının operatoru	20	22	20	3,31
	Mühasib – fərdi komputer operatoru	20	21	20	3,58
	Traktorçu - maşinist	20	22	20	3,33
	Geniş profilli traktorçu-maşinist, təmirçi – çilingər	20	21	20	3,04
Cəmi		140	150	140	3.36
İmişli Peşə Məktəbi	Təmirçi çilingər – qaynaqçı				
	Avtomobillərin təmiri üzrə çilingər, avtomobil sürücüsü	20	8	0	
	Elektrik sayğaclarının istismarı üzrə elektrik montyoru və enerji nəzarətçisi	20	20	20	3,39
	İnşaatda tamamlama işləri üzrə usta (suvaqçı – üzlükçü, tava döşəyən, rəngsaz)		2	0	
	Mebel ustası		4	0	
	Modelçi – dərzisi		12	0	
	Çörək və çörək məmulatları ustası		7	0	
	Qadın bərbəri, manikürçü	20	19	19	3,53
	Kişi bərbəri		4	0	

	Ərzaq malları üzrə satıcı, nəzarətçi - kassir		5	0	
	Əməliyyatçı mühasib	20	20	20	3,82
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru		5	0	
	Şəkər çuğunduru becərən usta		6	0	
	Traktorçu - maşinist	20	22	21	3,5
	Kimyəvi – bakterioloji analiz laborantı	20	20	20	3,38
	Quşçuluq fabrikləri və mexanikləşdirilmiş fermaların operatoru		6	0	
	Şəkər istehsalı aparatçısı	20	20	20	3,34
Cəmi		140	180	120	3,49
Kəlbəcər Peşə Məktəbi	Avtomobillərin təmiri üzrə çilingər, avtomobil sürücüsü	20	20	20	3,62
	Avtomobilin təmiri üzrə çilingər	20	21	20	3,66
	Elektrik – qaz qaynaqçısı	20	22	20	3,38
	Əməliyyatçı mühasib	20	22	20	3,55
	Traktorçu - maşinist	40	47	40	3,65
	Heyvanlara baytar xidməti operatoru	20	21	20	3,67
	Kəndin elektrikləşdirilməsi və rabitəsi üzrə elektrik montyoru	20	20	20	3,30
Cəmi		160	173	160	3,54
Laçın Peşə Məktəbi	Təmirçi çilingər – qaynaqçı	20	27	20	3,41
	Avtomobilin təmiri üzrə çilingər	20	37	20	3,22
	Kompüter üzrə operator	20	28	20	3,75
	Rabitə elektrik montyoru	20	29	20	3,57
	Tikişçi, tikiş avadanlığının operatoru	20	42	20	3,74
	Mühasib – fərdi komputer operatoru	20	26	20	3,7
Cəmi		120	189	120	3,56
Lerik Peşə Məktəbi	Elektrik – qaz qaynaqçısı	20	23	20	3,16
	Elektrik avadanlığının təmiri və xidməti üzrə elektrik montyoru	20	23	20	3,22
	Kompüter üzrə operator	20	23	20	3,53
	İnşaatçı – dülgər, xarrat	20	26	20	3,4
	Xalçaçı	20	21	19	3,12
	Tikişçi, tikiş avadanlığının operatoru	20	23	21	3,23

	Qadın bərbəri, manikürçü	20	27	20	3,42
	Traktorçu - maşinist	20	25	20	3,09
Cəmi		160	191	160	3,27
Masallı Peşə Məktəbi	Elektrik – qaz qaynaqçısı	20	34	20	3,44
	Komputer üzrə operator	20	46	20	3,74
	İnşaatçı – dülgər, xarrat	20	27	20	3,43
	Biçiçi, biçim avadanlığının operatoru	20	38	20	3,41
	Kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı ustası (fermer)	20	29	20	3,41
	Geniş profilli traktorçu-maşinist, təmirçi – çilingər	20	37	20	3,54
Cəmi		120	211	120	3,49
Mingəçevir Peşə Məktəbi	Tornaçı	20	20	20	3,4
	Avtomobilin təmiri üzrə çilingər	40	42	40	3,14
	Elektrik – qaz qaynaqçısı	80	62	60	3,31
	Kimyəvi analiz laborantı	40	40	40	3,66
	Kompüter üzrə operator	40	22	20	3,49
	İnşaatçı – dülgər, xarrat	20	20	20	3,28
	Modelçi – dərzisi	20	20	20	3,55
	Ərzaq malları üzrə satıcı, nəzarətçi - kassir	20	22	20	3,26
Cəmi		280	248	240	3,38
Naftalan Peşə Məktəbi	Avtomobilin təmiri üzrə çilingər	20	20	20	3,4
	Qadın bərbəri, manikürçü	20	20	20	3,64
	Qeyri - ərzaq malları üzrə satıcı, nəzarətçi – kassir	20	20	20	3,38
	Əməliyyatçı mühasib	20	20	20	3,51
	Kəndin elektrifikasiyası və rabitəsi üzrə elektrik montyoru	20	20	20	3,13
Cəmi		100	100	100	3,41
Neftçala Peşə Məktəbi	Traktorçu - maşinist	20	23	22	3,44
	Geniş profilli traktorçu-maşinist, təmirçi – çilingər	20	22	20	3,19
	Kimyəvi – bakterioloji analiz laborantı	20	23	22	3,73
	Heyvanlara baytar xidməti operatoru	20	23	19	3,53
	Avtomobil və kənd təsərrüfatı maşın və avadanlığının təmiri üzrə çilingər	20	21	19	3,13
	Balıq emalçısı	20	20	18	3,36

Cəmi		120	132	120	3,39
Oğuz Peşə Məktəbi	Komputer üzrə operator	20	32	20	3,36
	Elektrik sayğaclarının istismarı üzrə elektrik montyoru və enerji nəzarətçisi	20	26	20	3,23
	İnşaatda tamamlama işləri üzrə usta (suvaqçı – üzlükçü, tava döşəyən, rəngsaz)	20	27	20	3,48
	Modelçi – dərzi	20	20	20	3,45
	Barmen - bufetçi, ofisiant	20	26	20	3,49
	Traktorçu - maşinist	20	28	20	3,1
	Heyvanlara baytar xidməti operatoru	20	30	20	3,54
Cəmi		140	189	140	3,37
Qəbələ Peşə Məktəbi	Mexaniki yığma işləri üzrə çilingər	20	19	18	3,45
	Təmirçi çilingər – qaynaqçı		1	0	0
	Elektrik – qaz qaynaqçısı		4	0	0
	Elektrik avadanlığının təmiri və xidməti üzrə elektrik montyoru	20	26	22	3,34
	Elektrik sayğaclarının istismarı üzrə elektrik montyoru və enerji nəzarətçisi		3	0	0
	İnşaatçı – dülgər, xarrat	20	25	20	3,71
	Mebel ustası		1	0	0
	Avtomobil sürücüsü		1	0	0
	Tikişçi, tikiş avadanlığının operatoru	20	23	20	3,31
	Əməliyyatçı mühasib		7	0	0
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	20	23	20	3,86
	Traktorçu - maşinist	20	28	20	3,59
	Avtomobil və kənd təsərrüfatı maşın və avadanlığının təmiri üzrə çilingər		4	0	0
Cəmi		120	165	120	3,54
Şəki 1 №-li Peşə Məktəbi	Avtomobilin təmiri üzrə çilingər	20	22	20	3,18
	Kompüter üzrə operator	20	22	20	3,42
	Tikişçi, tikiş avadanlığının operatoru	20	25	20	3,56
	Çörək və çörək məmulatları ustası	20	24	20	3,26
	Aşbaz, qənnadçı	20	24	20	3,31
	Ərzaq malları üzrə satıcı, nəzarətçi - kassir	20	46	40	3,28
	Əməliyyatçı mühasib	20			

	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	20	21	20	3,46
Cəmi		160	184	160	3.35
Şəki 2 №-li Peşə Məktəbi	Elektrik – qaz qaynaqçısı	20	40	20	3,41
	Bəna, suvaqçı, rəngsaz	20	38	20	3,26
	Xərrat, dülgər, parket ustası		6		
	Matros – motorçu, qaynaqçı		2		
	Tikişçi, tikiş avadanlığının operatoru	20	36	20	3,34
	Əməliyyatçı mühasib		22		
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru		8		
	Geniş profilli traktorçu-maşinist, təmirçi – çilingər	20	30	20	3,12
	Heyvanlara baytar xidməti operatoru		25		
	Kəndin elektrifikasiyası və rabitəsi üzrə elektrik montyoru	20	38	20	3,24
Cəmi		100	245	100	3.27
Siyəzən Peşə Məktəbi	Avtomobilin təmiri üzrə çilingər	20	31	22	3,23
	Elektrik avadanlığının təmiri və xidməti üzrə elektrik montyoru	20	22	21	3,05
	Əməliyyatçı mühasib	20	25	21	3,56
	Kimyəvi – bakterioloji analiz laborantı	20	31	19	3,26
	Quşçuluq fabrikləri və mexanikişdirilmiş fermaların operatoru	20	22	17	3,18
Cəmi		100	131	100	3.25
Tərtər Peşə Məktəbi	Avtomobillərin təmiri üzrə çilingər, avtomobil sürücüsü	60	77	60	3,25
	Tikişçi, tikiş avadanlığının operatoru	20	32	20	3,49
	Modelçi – dərzisi	20	32	20	3,46
	Qadın bərbəri, manikürçü	40	45	20	3,42
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	20	34	20	3,54
	Kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı ustası (fermer)	20	27	20	3,41
	Traktorçu – maşinist	20			
Cəmi		200	247	160	3.42

Xaçmaz Peşə Məktəbi	Elektrik – qaz qaynaqçısı	20	21	20	3,5
	Ərzaq malları üzrə satıcı, nəzarətçi - kassir	20	21	20	3,58
	Meyvə - tərəvəz ustası	20	22	20	3,61
	Traktorçu - maşinist	20	22	20	3,21
	Heyvanlara baytar xidməti operatoru	20	20	19	3,33
	Avtomobil və kənd təsərrüfatı maşın və avadanlığının təmiri üzrə çilingər	40	45	41	3,2
Cəmi		140	151	140	3.4
Xızı Peşə Məktəbi	Elektrik sayğaclarının istismarı üzrə elektrik montyoru və enerji nəzarətçisi	20	31	20	3,25
	Tikişçi, tikiş avadanlığının operatoru	20	31	20	3,71
	Əməliyyatçı mühasib	20	29	21	3,63
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	20	26	19	3,38
Cəmi		80	117	80	3.49
Yardımlı Peşə Məktəbi	Elektrik – qaz qaynaqçısı	20	20	20	3,31
	Kompüter üzrə operator		9		
	Geniş profilli traktorçu-maşinist, təmirçi – çilingər	20	20	20	3,26
	Heyvandarlıq kompleksləri və mexanikləşdirilmiş fermaların operatoru	20	20	20	3,5
	Heyvanlara baytar xidməti operatoru		12		
	Arıçı	20	20	20	3,3
	Avtomobil və kənd təsərrüfatı maşın və avadanlığının təmiri üzrə çilingər	20	20	20	3,26
	Kəndin elektriklişdirilməsi və rabitəsi üzrə elektrik montyoru		14		
Cəmi		100	135	100	3.32
Yevlax Peşə Məktəbi	Avtomobilin təmiri üzrə çilingər	20	24	20	3,24
	Rabitə elektrik montyoru	20	29	20	3,24
	Biçici, biçim avadanlığının operatoru	20	23	20	3,49
	Tikişçi, tikiş avadanlığının operatoru	20	23	20	3,53
	Modelçi – dərzisi	20	24	20	3,44
	Qadın bərbəri, manikürçü	20	27	20	3,47

	Traktorçu - maşinist	20	25	20	3,31
Cəmi		140	175	140	3,38
Zaqatala Peşə Məktəbi	Elektrik – qaz qaynaqçısı	25	29	25	3,32
	Kompüter üzrə operator	25	36	25	3,39
	Tikişçi, tikiş avadanlığının operatoru	20	25	20	3,79
	Aşbaz – qənnadçı, şirniyyatçı	20	22	20	3,53
	Qeyri - ərzaq malları üzrə satıcı, nəzarətçi – kassir	21	23	21	3,81
	Əməliyyatçı mühasib	20	22	20	3,61
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	23	25	23	3,83
	Traktorçu - maşinist	20	24	20	3,46
	Avtomobil və kənd təsərrüfatı maşın və avadanlığının təmiri üzrə çilingər	21	23	21	3,4
	Cəmi		195	229	195
Cəbrayıl Peşə Məktəbi	Əməliyyatçı mühasib	20	27	20	3,52
	Kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı ustası (fermer)	20	26	20	3,51
	Traktorçu - maşinist	20	21	20	3,5
	Kəndin elektriklişdirilməsi və rabitəsi üzrə elektrik montyoru	20	34	20	3,42
Cəmi		80	108	80	3,48
Peşə Tədris Mərkəzləri					
Qəbələ Peşə Tədris Mərkəzi	Barmen - bufetçi, ofisiant	20	39	20	3,43
	Aşbaz, qənnadçı	80	106	80	3,34
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	40	65	40	3,83
	Mehmanxana inzibatçısı (xarici dili bilməklə)	20	35	20	3,47
Cəmi		160	245	160	3,51
İsmayılı Peşə Tədris Mərkəzi	İnşaatçı – dülgər, xarrat	20	20	20	3,1
	Rabitə elektrik montyoru		13		
	Xalçaçı	20	26	20	3,04
	Modelçi – dərzisi	20	35	20	3,54
	Aşbaz – qənnadçı, şirniyyatçı		13		
	Barmen - bufetçi, ofisiant	40	55	40	3,17
	Aşbaz, qənnadçı	20	43	20	3,17
	Qadın bərbəri, manikürçü		11		

	Kişi bərbəri		6		
	Mühasib – fərdi kompüter operatoru	20	40	20	3,59
	Traktorçu - maşinist	20	31	20	3,08
Cəmi		160	293	160	3.24

4. İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin ictimai statusunun yüksəldilməsi və tələbatın yüksəldilməsi istiqamətində mövcud problemlər və perspektivlər

İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinə müraciət edənlərin səviyyəsinin əvvəlki illərlə müqayisədə artımı müşahidə edilməkdədir. Belə ki, əgər dövlət proqramının qəbuluna qədər peşə təhsili müəssisələrinə hətta dövlət sifarişi əsasında qəbul planının yerinə yetirilməsində problemlər olurdusa, hazırda ilbəl dövlət sifarişi ilə yanaşı, ödənişli təhsil əsasında müraciət edənlərin sayı artmaqdadır. Lakin, bununla yanaşı, hələ də yüzlərlə ümumtəhsil məktəblərinin məzunları peşə təhsili almadan və heç bir kvalifikasiyaya malik olmadan icbari şəkildə əmək bazarına daxil olurlar. Bu isə, əmək bazarında qeyri-tarazlılıq vəziyyətinin yaranmasına, bir sıra hallarda işəgötürənlər tərəfindən qeyri-qanuni istismar hallarının yaranmasına, istehsal və xidmət bazarında keyfiyyətsiz məhsulların yaranmasına şərait yaradır. Peşə təhsili yalnız iqtisadiyyatın inkişafına təsir etmir, həmçinin sosial cəmiyyətin də bərabər sürətli inkişafına təkan yaradır. Yəni, peşə təhsilinə yalnız iqtisadi baxımdan deyil, həmçinin sosial aspektdən də yanaşmaq lazımdır. İnkişaf etmiş ölkələrin təcrübəsi göstərir ki, gənclərin məşğulluq probleminin həllinə yönəldilmiş investisiya (bura işlə təminatla yanaşı, idman, təhsil, incəsənət və s. aiddir) qeyri-məşğul gənclərin yaratdıqları problemlərin həllinə yönəldilmiş investisiyadan daha sərfəlidir. Misal üçün, Danimarkada peşə məktəbini bitirdikdən sonra, hətta iş tapmadığı təqdirdə, dövlət vəsati hesabına yenidən hazırlanma kurslarına göndərilir və iş tapana qədər təlimdə olur. Belə təcrübə dünyanın bir çox ölkələrində tətbiq edilir və daha sərfəli hesab edilir. Bu baxımdan respublikamızda da peşə təhsili müəssisələrinin şəbəkəsinin genişlənməsinə ehtiyac vardır. Əgər 1970-80-ci illərdə ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycana ilk dəfə rəhbərlik etdiyi dövrdə respublikamızın hər bir rayonunda bir və ya bir neçə peşə təhsili müəssisələri yaradılmışdırsa, bu gün çox təəssüflə qeyd etməliyik ki, peşə təhsili müəssisələrinin sayının azalması ilə yanaşı, hətta bu tip təhsil müəssisəsi olmayan rayonlar mövcuddur.

İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisəsi mövcud olmayan rayonların siyahısı

Rayon	2009-2010-ci il		Ali məktəbə qəbul olanların sayı
	9-cu sinifdə oxuyan şagirdlərin sayı	11-ci sinifdə oxuyan şagirdlərin sayı	

Ucar	1454	1071	132
Ağsu	986	644	26
Hacıqabul	1097	867	65
Qobustan	538	344	39
Astara	1646	1100	77
Qusar	1504	1182	108
Samux	1077	715	84
Xocavənd	164	101	
Naxçıvan MR-sı üzrə			
Babək			
Kəngərli			
Şahbuz			
Sədərək			

Ümumilikdə, son illər orta-ixtisas və ali təhsil müəssisələrinə təqribən 38 minə yaxın qəbul planlaşdırılmışdır. Eyni zamanda təqribən hər il 15-16 min nəfər ilk peşə-ixtisas təhsili ilə əhatə olunursa, 40-50 min məzunumuz heç bir kvalifikasiya malik olmadan əmək bazarına məcburi sürətdə daxil olmalı olurlar. Şübhəsiz, bu kateqoriyadan olan şəxslərin yalnız çox az hissəsi müəyyən iş tapmaq imkanı qazanır və beləliklə əksəriyyətinin heç bir məşğuliyyəti olmur. Bu isə sosial problemlərin yaranmasına, eyni zamanda həmin gənclərdə pis vərdişlərin formalaşmasına şərait yaradır. Bu baxımdan ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin şəbəkəsinin optimallaşdırılmasına ehtiyac vardır.

Peşə təhsili müəssisələrinin şəbəkəsinin optimallaşdırılması ilə yanaşı, həmin təhsil müəssisələrində tədrisin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə zərurət yaranır. Bu baxımdan ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsinə və məzmun islahatının sürətlə həyata keçirilməsinə ehtiyac vardır.

Məzmun islahatının əsasını isə savadlı, ixtisaslı və perspektivli yeni nəsil mühəndis-pedaqoji heyətin formalaşmasına ehtiyac vardır.

Hazırda mövcud mühəndis-pedaqoji heyətin əksəriyyətinin yaş həddinin yüksək olması və müasir təlim metodlarından səmərəli istifadə edə bilməməsi kadr hazırlığı prosesinə mənfi təsir göstərir. Bundan əlavə, mövcud mühəndis-pedaqoji heyətin müasir təlim metodlarından səmərəli istifadə etməsi üçün əlavə təlimlərə ehtiyac olduğunu qeyd etməliyik. Təəssüflə qeyd olunmalıdır ki, gənc müəllim və ustaların peşə təhsili müəssisələrinə cəlb etməkdə müəyyən çətinliklər mövcuddur. Bu çətinliklər həm əmək haqqının aşağı olması, həmçinin iş şəraitinin əksər peşə təhsili müəssisələrində elə də cəlbedici olmamasıdır. Bu məqsədlə xüsusən regionlarda fəaliyyət göstərən peşə təhsili müəssisələrinə gənc, perspektivli və ixtisaslı mühəndis-pedaqoji heyətin cəlb edilməsi üçün əlavə stimullaşdırıcı tədbirlərin görülməsinə ehtiyac vardır.

Bundan əlavə, mövcud tələbatı yalnız peşə təhsili müəssisələrində uzunmüddətli kurslar vasitəsilə təmin etmək mümkün deyildir. İnkişaf etmiş ölkələrin təcrübəsi göstərir ki, peşə təhsili almaq istəyən bütün şəxslərin əyani formada təhsil almalarını təşkil etmək çox çətindir. Bu baxımdan bu ölkələrin peşə təhsili müəssisələrində alternativ təlim proqramları təklif edilir. Eyni zamanda distant peşə təhsili, qeyri-formal peşə təhsili formaları da geniş yayılmışdır.

Həmçinin ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələri işləyən əmək resurslarının da yenidən hazırlanmasında və ixtisasının yüksəldilməsində mühüm rol oynamalıdır. Bir faktı qeyd edirəm ki, ona baxmayaraq ki, Sovetlər Birliyində peşə təliminə böyük vəsaitlər sərf edilirdi, əmək bazarının yalnız 17%-nin tələbatı birbaşa olaraq peşə təhsili müəssisələri tərəfindən ödənilirdi. Əsas prioritet istiqamət isə, müəssisələrdə işçi qüvvələrinin yenidən hazırlanması və ya onların təhsil müəssisələrində ixtisaslarının artırılmasının təşkil olunması idi.

İlk peşə-ixtisas təhsilinin ictimai statusuna təsir edən amillərdən biri də bu tip təhsil müəssisələrində hazırlanan kadrların əmək bazarının və yaxud da işəgötürənlərin tələbatlarını tam ödəməməsi fikrinin mövcud olmasıdır. Qeyd olunmalıdır ki, peşə təhsili müəssisələri kadr hazırlığı zamanı işəgötürənlərin tələbatlarını, onların işçilərlə əlaqədar olaraq müəyyən etdiyi kriteriyaları və standartları araşdırmalıdır. Tədris prosesi isə həmin tələbatların ödənilməsinə köməklik göstərməlidirlər.

Lakin, uzun müddət hətta Sovetlər dövründə belə bu cür tədqiqatların aparılması və kadr hazırlığının işəgötürənlərin tələblərinə əsasən formalaşdırılmasında problemlər mövcud idi. Buna baxmayaraq müasir şəraitdə işəgötürənlərin iştirakı olmadan kadr hazırlığının həyata keçirilməsi çox çətindir. Bu baxımdan kadr hazırlığı prosesinə işəgötürənləri cəlb etmək üçün təhsil müəssisələri müəyyən addımlar atmalıdırlar.

Bu addımlar əsasən aşağıdakılardır:

1. İlk peşə-ixtisas təhsil müəssisələri yerləşdiyi və yaxın olan ərazidə fəaliyyət göstərən işəgötürən təşkilatlar və onların fəaliyyət istiqamətləri barədə məlumatla malik olmalıdırlar;
2. İşəgötürənlərə peşə təhsili müəssisəsinin fəaliyyətinə dair məlumatların çatdırılması və onların diqqətinin cəlb etdirilməsi;
3. İşəgötürənləri məzunların bilik və bacarıqlarının qiymətləndirilməsi prosesinə fəal cəlb edilməsi, bu yolla məzunların səviyyəsi barədə işəgötürənlərdə müəyyən müsbət fikrin formalaşmasına çalışmaq;
4. Yerli icra hakimiyyəti strukturlarını bu işə cəlb etmək vasitəsilə;
5. İşəgötürənlərin tələbatına uyğun olaraq kadr hazırlığı prosesinin təşkil edilməsi üçün müəssisənin daxili qiymətləndirməsini aparması, müsbət və çatışmayan çəhətlərin müəyyənləşdirilməsi, bu problemlərin həlli ilə əlaqədar olaraq tədbirlərin planlı sürətdə həyata keçirilməsi;
6. Məzunlarla işin səmərəli təşkil edilməsi, onların potensialından səmərəli istifadə edilməsi və s.

İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinə müraciət edənlərlə bağlı aparılan tədqiqat nəticəsində bir sıra peşə təhsili müəssisələrində peşəyönümü işinin təşkili, işəgötürənlərlə səmərəli əməkdaşlıq əlaqələrinin yaradılması, valideyn və şagirdlər

arasında peşə təhsilinin təbliği ilə əlaqədar olaraq həyata keçirilən tədbirlərin səviyyəsinin yüksəlməsini müşahidə etsək də, bir sıra peşə təhsili müəssisələrində bu istiqamətdə ciddi problemlərin olduğu müəyyən edilmişdir. Xüsusən Bakı şəhərində fəaliyyət göstərən 9 və 15 nömrəli peşə liseyləri, 2 və 12 nömrəli peşə məktəbləri, Qax peşə liseyi, Xaçmaz peşə liseyi, Mingəçevir və Balakən 2 nömrəli peşə məktəblərində bu istiqamətdə ciddi tədbirlərin həyata keçirilməsinə ehtiyac vardır.

Digər önəmli bir məqam ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin ödənişli gəlirdən və ümumiyyətlə büdcədən kənar vəsaitlərdən istifadə edilməsində yaranan problemlərdir. Bu gün inkişaf etmiş və bir sıra keçmiş Sovet ölkələrində belə mərkəzləşdirilmiş qaydada büdcədən kənar vəsaitlərinin xərclənməsi mexanizmi tətbiq edilmir. Bir çox hallarda isə, hətta dövlət büdcəsinin xərclənməsi səlahiyyəti təhsil müəssisələrinin özlərinə verilir. Lakin, bu gün ən azından büdcədən kənar vəsaitlərin xərclənməsində təhsil müəssisələrinə müstəqilliyin verilməsini zəruri hesab edirəm. Belə olmadığı təqdirdə peşə təhsili müəssisələri əlavə gəlirin əldə edilməsində maraqlı olmayacaq və bir sıra hallarda onun gizlədilməsinə çalışacaqlar.

İlk peşə-ixtisas təhsilinin ictimai statusunun yüksəldilməsi üçün bir sıra addımların atılmasına ehtiyac vardır. Bunlar əsasən aşağıdakılardır:

- Məşğulluq Strategiyasına uyğun olaraq işəgötürənlərlə işçi arasında mövcud olan əmək münasibətlərinin normativ-hüquqi bazasının yeniləşdirilməsi və ən vacibi qeyd edilən addımların həyata keçirilməsinə nəzarət mexanizminin hazırlanması;
- İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin şəbəkəsinin optimallaşdırılması xəritəsinin hazırlanması və həyata keçirilməsi;
- İlk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrinin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi;
- Peşə hazırlığına sərf edilən vəsaitlərin artırılması (peşə təhsilinə ayrılan vəsaitin artmasına baxmayaraq, məhz təhsilənlərin peşə təliminə sərf edilən vəsaitlər artmır. Bir çox hallarda təhsil müəssisələri praktik tapşırıqların həyata keçirilməsi üçün vəsaitlə təmin edilmədiyindən yalnız nəzəri təlimlə kifayətlənirlər. Bu isə nəticədə məzunların praktik baxımdan əmək bazarının tələblərinə uyğun olmamasına gətirib çıxarır).
- Peşə təhsili sisteminin maliyyələşdirilmə mexanizminin təkmilləşdirilməsi;
- Peşəyönümü işin səmərəli təşkili üçün alternativ metodlardan istifadə edilməsi, elektron resursların yaradılmasının təşviqləndirilməsi.